

Budget 2017 med plan 2018-2019

Utbildningsnämnden

Utskick till utbildningsnämnden 29 augusti 2016.

Innehållsförteckning

1 Sammanfattande för utbildningsnämnden.....	3
2 Nämnd och administration.....	9
3 Förskola och pedagogisk omsorg.....	11
4 Grundskola, förskoleklass och fritidshem.....	23
5 Gymnasieskola.....	36
6 Vuxenutbildning.....	45
7 Särskola.....	49
8 Övrig verksamhet.....	53

1 Sammanfattande för utbildningsnämnden

1.1 Inledning

Koalitionens överenskommelse för mandatperioden prioriterar skola och förskola. Kommunens ska ha Sveriges bästa skolor, lärarlönerna ska successivt höjas och chefer och medarbetare som bidrar till goda resultat och verksamhetsutveckling ska gynnas. Fortsatt upprustning av skol- och förskolelokaler ska ske. I det långsiktiga perspektivet pågår ett spännande arbete med fördjupad översiktsplan av centrala Danderyd. Olika handlingsalternativ för att utveckla centrala Danderyd och åstadkomma en bättre miljö utmed E 18 diskuteras och resultatet blir sannolikt ett väsentligt ökat bostadsbyggande med krav på nya förskolor och skolor.

Förvaltningens budgetförslag uppgår till 852,3 mnkr. Avvikelsen gentemot planeringsförutsättningarna (855,7 mnkr) beror på volymförändringar i årets befolkningsprognos.

Peng-uppräknings inom förskola och grundskola är beräknad till 1,8 %. Uppräknings av gymnasiepeng är beräknad till 1,8 % enligt förslag från KSL. Sannolikt behöver ytterligare löneförstärkningar göras för att behålla och nyrekrytera skickliga pedagoger och chefer. Förvaltningen kommer under hösten komplettera med uppgifter om det aktuella rekryteringsläget i Danderyds kommunala och fristående förskolor och skolor. Den förvaltningsövergripande lönestrategiska gruppen utarbetar ett förslag till Kommunstyrelsen budget där även faktorer som framtida pensionsavgångar och löneläget i andra kommuner vägs in.

Budgetförslaget innehåller fortsatta satsningar för att öka personalens kompetens genom att personal på förskolor och fritidshem ges möjlighet att vidareutbilda sig till förskollärare, grundlärare med inriktning mot fritidshem och specialpedagog. Sannolikt behöver ytterligare åtgärder vidtas för att höja kompetensen bland pedagoger som saknar relevant högskoleutbildning. Förvaltningen avser under hösten 2016 att kartlägga situationen i kommunala och fristående förskolor.

Förvaltningen föreslår en omstrukturering av peng-systemet inom barnomsorgen. Förslaget är kostnadsneutralt och innebär i stort sett att pengnivån för heltid minskar till förmån för deltid. En annan förändring som föreslås innebär att föräldrar får rätt att placera 4-5 åringar på förskola 30 timmar i veckan när de får syskon. Den senare ändringen uppgår till 1,2 mnkr.

Förslaget innehåller vidare en uppdaterad lokalförsörjningsprognos enligt uppdrag. Det ökade bostadsbyggandet i kommunen ställer krav på ytterligare platser i förskola och skola. En överdäckning av E18 påverkar också i hög grad förskolor och skolor i närområdet. Det är trångt i många F-6 skolor och en genomgripande utredning om alternativa lösningar för skolplanering mycket angelägen, även om situationen på kort sikt är under kontroll.

1.2 Mål

Inriktningsmål	2016	2017
Föräldrar i Danderyd har möjlighet att välja barnomsorgsverksamhet där utbudet präglas av mångfald avseende pedagogisk inriktning samt omsorgs- och driftsform.		
Föräldrar i Danderyd har möjlighet att välja förskoleklass och grundskola där utbudet präglas av mångfald avseende pedagogisk inriktning och driftsform.		
Ungdomar i Danderyds kommun har möjlighet att välja gymnasieskola i såväl Danderyd som i övriga Sverige och utomlands.		
I Danderyd ges varje barn i förskolan och pedagogisk omsorg möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.		
I Danderyd ges varje elev i grundskolan, förskoleklass och fritidshem möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i		

Inriktningsmål	2016	2017
en stimulerande och trygg miljö.		
Grundskolorna i Danderyd har studieresultat som vid varje jämförelse är av högsta nationella klass.	●	●
I Danderyd ges varje elev i gymnasieskolan möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps-och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.	◆	◆
Gymnasieutbildningen i Danderyd uppvisar studieresultat som vid varje jämförelse är av högsta nationella klass.	●	●
De vuxenstuderande uppnår goda resultat och är nöjda med verksamheten på skolan.	◆	◆
I Danderyd ges varje elev i sarskolan möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps-och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.	◆	◆
Gymnasieutbildningen i Danderyd ger goda förutsättningar för vidare studier och kommande arbetsliv.	●	●
I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser	◆	◆
Frisk luft	—	—
Friskt vatten	—	—
Biologisk mångfald	—	—
God bebyggd miljö	—	●
Giffri miljö	—	●

Beskrivning av nivåerna av måluppfyllelse: ”målet är uppfyllt” (grönt), ”målet är delvis uppfyllt” (gult) samt ”målet är ej uppfyllt” (rött).

Starka och svaga sidor per verksamhet

Under rubriken Utmaningar nedan framgår styrkor och de förbättringsområden som är angelägna inom respektive verksamhet.

1.3 Ekonomi (budget)

1.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	-73 169	-74 580		-74 088	-75 360	-76 906
Verksamhetens kostnader	875 286	901 672		926 401	939 424	961 022
Nettokostnader	802 117	827 092		852 313	864 064	884 116

1.3.1.1 Kommentarer till driftsbudget

Budgetförslag 2017 bygger på följande generella uppräknings:

- Uppräkning av peng med 2,0 % av nettokostnaderna (motsvarar 1,8 % av bruttokostnaderna), +16,4 mnkr
- Kostnader för administration har ökat med 1,0 %.
- Övriga kostnader (främst anslag) har generellt räknats upp med 1,8 procent.

Budgetförslag 2017 inkluderar nedanstående verksamhetsförändringar:

- Flyktingmottagande i förskola, grundskola och gymnasieskola, 5,7 mnkr
- Särskilt stöd i gymnasieskolan, +2,5 mnkr
- Rätt till 30 timmar i veckan i förskola och pedagogisk omsorg för föräldralediga, +1,2 mnkr
- Paviljonger vid Mörbyskolan, +0,5 mnkr
- 0,5 systemadministratörstjänst, +0,3 mnkr
- Nyttjande av idrottsanläggning vid Danderyds gymnasium, +0,1 mnkr
- Vårnadsbidrag upphör, -0,3 mnkr
- Lägre kostnader förförskolepaviljonger, -0,2 mnkr
- Färre barn i befolkningsprognosen 2017 jämfört med förra årets prognos, -3,4 mnkr

Beräkningssteg	Belopp 2017, mnkr
Budget 2017 beslutad av kommunfullmäktige inklusive tilläggsbudget	829,5
<i>Förändringar i skolpeng</i>	
Generell uppräknings, knappt 2 % av nettokostnaderna (motsvarar 1,8 % av bruttokostnaderna)	16,6
<i>Förändringar i anslag</i>	
Utökning med 30 timmar i förskola för föräldralediga	1,2
Flyktingmottagande i förskola, skola och gymnasium	5,7
Särskilt stöd i gymnasieskolan	2,5
Paviljonger vid Mörbyskolan	0,5
0,5 systemadministratörstjänst	0,3
Skolornas nyttjande av Danderyds gymnasiums idrottsanläggning	0,1
Utbildningsnämndens budgetram enligt planeringsförutsättningar 2017	855,7
Färre barn i befolkningsprognosen 2017 jämfört med förra årets prognos	-3,4
Utbildningsnämndens äskande 2017	852,3

1.4 Förslag till budget 2017

Nämnd och administration

Nettokostnaden är 10,6 miljoner kronor.

Kostnaderna för utbildningsnämnden är uppräknade med 1 % enligt planeringsförutsättningarna.

Utbildningsnämndens kostnader för paviljonger beräknas bli något högre 2017 då även kostnaden för paviljongen vid Mörbyskolan finansieras av nämnden.

Från och med 2017 finns en utökning av 0,5 systemadministratörstjänst inräknad i kostnaderna.

Förskola och pedagogisk omsorg

Nettokostnaden är 185,5 miljoner kronor.

Pengnivåerna höjs med i genomsnitt 1,8 %.

I planeringsförutsättningarna har nämnden fått extra anslag för plats för 15 nyanlända i förskola.

En annan satsning i budgeten är att förstärka att föräldrar får rätt att placera 4-5 åringar på förskola 30 timmar i veckan när de får syskon. Kostnaden är 1,2 miljoner kronor.

Under de senaste fem åren har pengarna till deltidbarn (16-24-timmarsbarn) ökat mer än pengarna till heltidbarn (35-timmarsbarn men även barn med omsorg 25-34 timmar). Motiveringen har varit att successivt höja nivån så att den bättre motsvarar arbetsinsatsen.

Förändringen av pengarna till 16-24-timmarsbarnen upplevs av flera som alltför långsam. Många menar att arbetsinsatsen för dessa barn är högre än ersättningen som enheten får. Förvaltningen föreslår därför att den ökar betydligt mer än tidigare, förslaget är 15 %.

Vidare finns det enheter som upplever att planeringsförutsättningarna kan förbättras genom resterande penghöjning på de äldre barnen, 3-5-åringar. Förslaget är ökning med 1,1 % för 3-5-åringarna medan pengarna till 1-2-åringar blir oförändrad. En jämförelse med andra kommuner visar också att skillnaden i Danderyd är större än i de flesta andra kommunerna.

Förvaltningens remiss har besvarats att några enheter (se bilaga till budget). Övervägande positiva svar har erhållits, vilket är en klar skillnad när motsvarande fråga ställdes 2010.

Grundskola, förskoleklass och fritidshem

Nettokostnaden är 510,2 miljoner kronor.

Pengnivåerna höjs med i genomsnitt 1,8%.

I planeringsförutsättningarna har nämnden fått extra anslag för plats för 19 nyanlända i förskoleklass och grundskolaskola.

En annan satsning i budgeten är extra anslag för att ersätta mottagningsenheten för mottagning av nyanlända samt modersmålsundervisning.

Gymnasieskolan

Nettokostnaden är 121,9 miljoner kronor.

Den länsgemensamma prislistan för programpengen föreslås öka 2017 med 1,8 procent.

I budgeten inryms plats för 20 nyanlända elever på gymnasieskolans introduktionsprogram.

Vuxenutbildning

Nettokostnaden är 7,0 miljoner kronor.

Budgeten har varit tillräcklig för vuxenutbildningen de senaste åren, enda undantaget var 2014 då ett underskott uppstod på grund av en felaktig momskostnad samt fler studerande inom främst yrkesförberedande lärlingsutbildning.

Särskola

Nettokostnaden är 11,8 miljoner kronor.

Efterfrågan på särskola är väldigt känslig i och med att endast en eller ett fåtal elever påverkar hela prognosen. Förvaltningen väljer därför att inte ändra budgeten.

Övrig verksamhet

Nettokostnaden är 5,1 miljoner kronor.

Kostnaderna och intäkterna följer samma nivåer som i 2016 års budget.

Verksamhetsområde	Intäkter, mnkr	Bruttokostnader, mnkr	Nettokostnader, mnkr
Nämnd och administration	0,0	10,7	10,7
Förskola och pedagogisk omsorg	-40,2	225,8	185,6
Grundskola, förskoleklass och fritidshem	-26,8	537,0	510,2
Gymnasieskola	-5,8	127,7	121,9

Verksamhetsområde	Intäkter, mnkr	Bruttokostnader, mnkr	Nettokostnader, mnkr
Vuxenutbildning	-0,3	7,3	7,0
Särskola	-0,2	12,1	11,8
Övrig verksamhet	-0,8	5,9	5,1
Summa	-74,1	926,4	852,3

1.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Pengen till förskola och pedagogisk omsorg förändras där den huvudsakliga ökningen sker för delidsbarn samt 3-5-åringar medan pengarna till 1-2-åringar är oförändrad. Se mer i avsnittet *Förskola och pedagogisk omsorg*.

1.6 Utmaningar inför framtiden

Olika undersökningar under de senaste åren visar på en övervägande hög kvalitet i verksamheten i kommunen. Förbättringsområden är identifierade och chefer inom verksamheterna arbetar målmedvetet för att bibehålla god verksamhet och genomföra olika utvecklingsåtgärder. Här kan nämnas

Förskola och pedagogisk omsorg

- Förbättra den pedagogiska dokumentationen om barns utveckling och lärande
- Öka kompetens och användande av digitala hjälpmedel för pedagogisk utveckling
- Pedagogerna ska bli bättre på att ta tillvara barnens nyfikenhet och intresse

Grundskola, förskoleklass och fritidshem

- Stödja arbetet med gemensam målbild för fritidshem och förskoleklass/grundskola
- Öka elevernas ansvar och inflytande på utbildningen

Gymnasieskolan

- Minimera avhopp i gymnasieskolan och förbättra genomströmning
- Öka elevernas inflytande på undervisningsmetoder och innehåll
- Förbättra resultat i matematik

Förbättra övergångar

- mellan förskola, förskoleklass och grundskola samt inom fritidshemmen, framförallt tydliggörande av innehållet i förskoleklassen. Öka kunskap i grundskolan om fritidshemmet och förskolan och förskolans kunskap om skolans uppdrag
- mellan grundskola och gymnasium för elever med särskilda behov

Lokalförsörjning

Lokalförsörjningsprognosen visar att fler grundskoleplatser måste skapas inom Västra Danderyd i det korta perspektivet. En utveckling av centrala Danderyd och överdäckning av E 18 kommer innebära att väsentligt fler platser måste skapas på lång sikt.

- På mycket kort sikt måste fler **skolplatser i 7-9-skolor** (ungefär 35 st) tillskapas från och med höstterminen 2017.
- På kort sikt måste fler **förskoleplatser** tillskapas i västra Danderyd, upp till 200 platser från och med 2020-2022
- På kort sikt måste fler **skolplatser i F-6-skolor** tillskapas i västra Danderyd, upp till 200 platser från och med 2020-2022.
- På kort sikt fram till 2021 behöver antalet **skolplatser i 7-9-skolor** öka med ungefär 120 platser.

Övergripande verksamhetsområden

- Förbättra tillgänglighet för alla barn och elever oavsett individuella förutsättningar. Höja kunskap om kompensatoriska hjälpmedel och förbättra strategier.
- Öka kunskap om metoder för att ta emot nyanlända barn- och elever på ett bra sätt
- Samverka i drogförebyggande arbete där skolorna har en nyckelroll i dialog med vårdnadshavare

Valfriheten är hög och föräldrar och elever är nöjda med val till förskola och grundskola, gymnasium och vuxenutbildning. Val till högstadieskola har dock under flera år inneburit att flera elever inte har kunnat få sitt förstahandsval.

Inom gymnasieskolan och vuxenutbildningen söker sig eleverna i hela Stockholmsregionen till skolor belägna utanför hemkommunen eller friskolor. Endast 40 % av Danderyds folkbokförda elever går tex i Danderyds kommunala gymnasium som i sin tur har högt sök-tryck från andra kommuner. Det kommunövergripande arbetet blir allt viktigare och måste kunna hantera frågor som utbud och efterfrågan, prismodeller och kvalitetskontroll.

Antalet elever på gymnasieskolan kommer att öka kraftigt i länet under den kommande 10 års-perioden. Enligt senaste informationen från KSL så mycket som 20000 elever om tio år. Redan 2016 ser vi konsekvenser av årets ökning då alla elever inte har plats när terminen startar. Enligt KSL's analys baserat på nuvarande sökmönster kommer de stora volymökningarna att främst ske på de högskoleförberedande programmen. Sammantaget är detta en stor utmaning för Storstockholm som kommer ställa krav på huvudmännen och kräver regional samordning.

Tidigare rapporter från KSL visar tydligt att strategier behöver tas fram för att uppnå bättre balans mellan utbud av yrkesprogram inom ungdomsgymnasiet och vuxenutbildningen för att tillmötesgå framtida behov av arbetskraft. Gymnasieelever väljer i hög utsträckning högskoleförberedande program och får svårt att få arbete, medan vuxenelever väljer utbildning som leder till jobb. Regelverket skiljer sig åt inom kommunerna, och en statlig utredning ser nu över möjligheterna att öka vuxnas tillgång till vuxenutbildning. Inom det regionala vuxensamarbetet KCNO har Danderyd tillåtit elever att genomgå utbildning inom omvårdnadsprogrammet även om de har gymnasieexamen på högskoleförberedande program.

1.7 Prestationer och nyckeltal

Nyckeltal presenteras under respektive verksamhetsområde.

1.8 Uppdrag

1.9 Övrigt

1.9.1 *Kontroll av fakturor*

Förvaltningen har kontrollerat samtliga fakturor under första halvåret 2016 som avser representation, personalutbildning (såväl förvaltningens egen som de som förvaltningen anordnar för personal i förskolor och skolor), sammanträdeskostnader och resekostnader. På samtliga fakturor framgår deltagare och syfte. Momsredovisningen bedöms vara korrekt liksom konteringen.

1.9.2 *Rekryteringsläget*

Förvaltningen skickade en enkät till samtliga förskolor, grundskolor och gymnasieskolor i kommunen inför höstterminens start med frågor om rekryteringsläget men även i viss mån med frågor om lönenivåer och löneglidning.

Enkäten kommer att sammanställas och presenteras inför utskickat till nämndens sammanträde 6 september.

2 Nämnd och administration

2.1 Inledning

Förvaltningens organisation med en gemensam stab för kultur- och fritidsnämnd respektive utbildningsnämnd fungerar väl. Genomförda medarbetarundersökningar visar på goda resultat. Under hösten pågår ett arbete för att ytterligare förbättra beställar/utförarkonceptet i kommunen. Målstyrningsarbetet och IT-utvecklingsarbetet kräver omfattande personella resurser.

2.2 Mål

Inga mål finns inom denna verksamhet.

2.3 Ekonomi (budget)

2.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	0	0		0	0	0
Verksamhetens kostnader	8,7	10,4		10,7	10,7	10,7
Nettokostnader	8,7	10,4		10,7	10,7	10,7

2.3.1.1 Kommentarer till driftsbudget

- Kostnaderna för utbildningsnämnden är uppräknade med 1 % enligt planeringsförutsättningarna.
- Utbildningsnämndens kostnader för paviljonger beräknas bli något högre 2017 då även kostnaden för paviljongen vid Mörbyskolan finansieras av nämnden. Nämndens kostnader begränsar sig till ny- och avetablering. Sedan några år har nämnden också kostnader för strategiskt tomställda förskolelokaler, se vidare i Lokalförsörjningsprognosen.
- UN:s andel av utbildnings- och kulturkontoret är 65 % och baseras på antalet tjänster. Från och med 2017 finns även en utökning av 0,5 systemförvaltartjänst inräknad i kostnaderna.

2.4 Förslag till budget 2017

2.4.1 Resursbehov och resursfördelning 2016-2019

Verksamhet	Budget 2016, tkr	Förslag 2017, tkr	Förslag 2018, tkr	Förslag 2019, tkr
Utbildningsnämnd	647	653	653	653
Övriga kostnader	102	103	103	103
Läsplattor till BUNs ledamöter				
Lokalkostnader, paviljonger	1 800	1 600	1 600	1 600
Kostnader uppdragskontoret	43	43	43	43
Utbildnings- och	7 837	8 259	8 259	8 259

Verksamhet	Budget 2016, tkr	Förslag 2017, tkr	Förslag 2018, tkr	Förslag 2019, tkr
kulturkontoret, UN:s del				
Summa bruttokostnader	10 429	10 659	10 659	10 659
Intäkter				
	0	0	0	0
Summa intäkter	0	0	0	0
Summa nettokostnader	10 429	10 659	10 659	10 659

2.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

2.6 Utmaningar inför framtiden

Analys av omvärld och den egna verksamheten

Förvaltningsövergripande projekt

Bemanningen är i dagsläget fortsatt trimmad. Flera angelägna förvaltningsövergripande förändringar pågår där förvaltningen är delaktig samtidigt som det är angeläget att ha en god omvärldsbevakning, förbättra gransknings- och analysarbetet, samt effektivisera IT-stöd i beslutsprocess och skoladministration. En förstärkning av systemförvaltaruppdraget (0,5 tjänst) bör kunna leda till en effektivare skoladministration i samband med ny upphandling för såväl beställare som produktionsledning. En aktuell undersökning som IT-avdelningen har genomfört visar på dubbelarbete och ineffektiva processer.

Tillsynen av förskola sker i dagsläget av förskoleexpert som även innehar ansvar för barn i behov av särskilda behov och verksamhetsutveckling. Detta innebär att tillsynen sker via stickprov och efter klagomål. Våga Visa observationerna innebär ett bra utvärderingsverktyg men det tar för närvarande 4-5 år att gå igenom alla förskolor.

Flera pensionsavgångar sker under de närmaste åren inom staben.

3 Förskola och pedagogisk omsorg

3.1 Inledning

Verksamheten håller god kvalitet överlag. Det finns ett brett utbud av förskoleplatser i hela kommunen. Kundenkäterna till vårdnadshavarna visar att de har stort förtroende för chefer och pedagoger och de upplever att barnen är trygga och utvecklas inom olika områden. Förskolornas och pedagogisk omsorgs kvalitetsdokument visar att de är nöjda med sitt arbete men ser även att de behöver utveckla sin verksamhet i enlighet med styrdokumentet främst när det gäller att ge barnen större utmaningar och att miljön blir mer stimulerande. Barnen behöver bli mer delaktiga i text dokumentation och utvärdering. Arbetet med nyanlända barn behöver utvecklas.

Budgetförslaget innehåller olika stödresurser som Specialpedagogiskt centrum (SPEC Danderyd), projektmedel som enheterna kan få för att utveckla verksamheten. Även strategiska utbildningsinsatser och samverkan med naturens hus.

Ett projekt för att stärka samverkan förskola och förskoleklass samt mellan förskoleklass, fritidshem och skola dras igång under hösten med föreläsningar och workshops med Ann S Pihlgren. Syftet är att stötta enheterna att hitta arbetssätt som stöder helhetssynen på barnens/elevernas utbildning samt bidra till ökad kunskap om allas uppdrag. Frågeställningen är hur vi kan bygga ett system där information utbyts och erfarenheter delas för att ge bästa förutsättningar för barnen/eleverna att kontinuerlig utvecklas mot målen.

Tyvärr minskar andelen legitimerade förskollärare trots olika stimulansåtgärder som möjlighet för barnskötare att utbilda sig till förskollärare på distans med betald frånvaro på 20 %. Det är viktigt att Danderyds kommun är en attraktiv kommun att arbeta i där det ges goda förutsättningar att göra ett bra arbete. Kommunen erbjuder kompetensutveckling, spännande nätverk, intressanta föreläsningar och förutsättningar att skapa karriärtjänster. Även lönesatser är av stor betydelse.

3.2 Mål

Inriktningsmål:

3.2.1 Föräldrar i Danderyd har möjlighet att välja barnomsorgsverksamhet där utbudet präglas av mångfald avseende pedagogisk inriktning samt omsorgs- och driftsform.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Erbjuder ett brett utbud av platser i alla kommunaldelar
- Förvaltningen deltar i ett tidigt stadium av planeringen av nybyggnation för att möta kommande platsbehov
- Följa upp omsorgen som erbjuds på kvällar och helger när inte förskola och fritidshem erbjuds

Styrkor:

- Brett utbud och korta väntetider till plats i förskola i alla kommunaldelar utom västra Danderyd vid Mörby Centrum och Nora

Svagheter:

- Överutbud i vissa kommunaldelar
- Brist på platser i västra Danderyd vid Mörby Centrum och Nora
- Brist på central lokal för öppen förskola i centrala Danderyd

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Ärlig till vårdnadshavare: Mitt barn går på den förskola som jag vill	98%	95%	98%	98%	98%

Inriktningsmål:

3.2.2 I Danderyd ges varje barn i förskolan och pedagogisk omsorg möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Erbjuder specialpedagogiskt stöd i form av handledning, nätverk och fortbildning via nystartade SPEC Danderyd
- Vässa tillsyn och utvärdering
- Ge förutsättningar för barnskötare att vidareutbilda sig till förskollärare
- Erbjuder relevanta utbildningsinsatser
- Ansöka om statligt stöd från SPSM för tillgänglighetsarbetet samt språkotek som blir en del av SPEC Danderyd.
- Dela ut projektmedel för att stödja lokala projekt
- Förbättra resultatet angående personalens förmåga att ta tillvara barnens nyfikenhet och intresse samt använda sig av pedagogisk dokumentation

Styrkor:

- Kompetenta och engagerade pedagoger (men de behöver bli fler)
- Nyfikna och vetgiriga barn
- Nöjda vårdnadshavare överlag
- Skoldatateket utvecklas till ett Specialpedagogiskt centrum - SPEC Danderyd som stödjer pedagogerna

Svagheter:

- Låg andel förskollärare
- Pedagogerna behöver bli skickligare på pedagogisk dokumentation och kartläggning av barns behov
- Alla pedagogerna har inte tillräckliga kunskaper i hur de kan använda digitala hjälpverktyg (fortbildningsinsatser krävs)
- Barnens inomhus och utemiljö behöver bli mer stimulerande
- Det pedagogiska ledarskapet behöver stärkas

Resultatmål:

3.2.2.1 Pedagogerna har hög kompetens

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel förskollärare med pedagogisk högskoleutbildning	33%	50%	50%	50%	50%

De kommunala förskolorna har 37% pedagoger med förskollärarexamen och de fristående har

endast 23%. Det behöver bli mer attraktivt att bli förskollärare i Danderyd då konkurrensen om förskollärare är stor i länet. Lönerna och förutsättningarna för arbetet är viktigt. Engagerade förskolechefer, tid för reflektion, kompetensutveckling och karriärmöjligheter är viktiga faktorer.

Sökande till förskolläraryrket har ökat under de senaste åren och utbildningsplatserna har blivit fler. Det är fler utbildningsaktörer som ordnar utbildning på både deltid och distans. Vi har fler barnskötare i kommunen som vill studera till förskollärare på distans. Nämnden bidrar med vikarierättning till enheten motsvarande 20 % eller 1 dag/vecka.

Resultatmål:

3.2.2.2 Förskolan och pedagogisk omsorg stimulerar och utmanar barnens matematiska tänkande

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Ge barnen förutsättningar att utveckla sin förståelse för rum, form, läge, riktning och grundläggande egenskaper hos mängder, antal, ordning och talbegrepp
- Stimulera barnen att utveckla sin förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar
- Pedagogerna blir bättre på att dokumentera barnens läroprocesser
- Bibehålla pedagogernas engagemang för matematiken

Styrkor:

- Pedagogerna har fått ökad kompetens genom matematikutbildning som erbjudits under flera år
- Pedagogerna har blivit engagerade och intresserade av matematik
- Pedagogerna är medvetna om matematikens betydelse och har hittat nya arbetsmetoder för att stimulera barnen

Svagheter:

- Pedagogerna behöver kommunicera och synliggöra arbetet med matematik för föräldrarna
- Nyanställda pedagoger har inte tagit del av kompetensutvecklingen utan behöver få tillgång till "matematikglasögonen"

Resultatmål:

3.2.2.3 Förskolan och pedagogisk omsorg stimulerar och utmanar barnens språkliga förmåga

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Ge barnen förutsättningar att utveckla ett nyanserat talspråk, ordförråd och begrepp mm.
- Stimulera barnens förmågan att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra
- Tillse att barnen får ett intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och deras kommunikativa funktioner så de har förutsättningen att kunna lära sig läsa.
- Hitta effektiva metoder för att stötta nyanlända och barn med annat modersmål.
- Utöka samarbetet med biblioteken, temabokkassar, utställningar, teater mm
- Öka samverkan med skolan för bättre kontinuitet för barnen

Styrkor:

Pedagogerna upplever att de utmanar och stimulerar barnens språk- och kommunikationsutveckling. Vårnadshavarna anser att barnen ges möjlighet att utveckla sitt språk. Många förskolor arbetar med ett strukturerat material "före Bornholmsmodellen" som bas

för arbetet med språkutveckling. Förskoleklassen använder fortsättningsmaterialet Bornholmsmodellen vilket ger kontinuitet.

Svagheter:

- Stödja nyanlända och barn med annat modersmål
- Tidigt upptäcka de barn som behöver stöttas i sin språkutveckling
- Tillhandahålla lärostrategier som är anpassade för alla barn

Resultatmål:

3.2.2.4 Förskolan och pedagogisk omsorg har en pedagogisk dokumentation som visar på barnens utveckling och lärande

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Alla föräldrar ska få tydlig information om hur deras barn utvecklas.
- Pedagogerna ska använda sin dokumentation för att utveckla sin verksamhet
- Pedagogerna ska dokumenterar barnets utveckling och lärande.
- Att IKT informations- och kommunikationsteknik blir ett självklart hjälpmedel i dokumentationen och kommunikationen

Styrkor:

- Barnen har en portfolio där deras erfarenheter och kunskaper dokumenteras.
- Många använder barnintervjuer vid utvärderingar och för att få kunskap om barnens intressen, tankar
- Fler förskolor använder digitala hjälpmedel som underlättar dokumenterandet och kommunikationen

Svagheter:

- Dokumentationen är ofta beskrivande och har en bristfällig analys och utvärdering
- Att barnen inte aktivt har deltagit i utvärderingen
- Många enheter använder inte digitala hjälpmedel i tillräcklig omfattning

Resultatmål:

3.2.2.5 Barnen känner sig trygga i verksamheten

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Brukarenkät - Mitt barn känner sig trygg (förskola)	98%	100%	100%	100%	100%
Brukarenkät - Mitt barn känner sig trygg (pedagogisk omsorg)	100%	100%	100%	100%	100%

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Arbeta förebyggande så förskolan blir tillgänglig för alla barn.
- Att alla förskolor använder Specialpedagogiska skolmyndighetens kartläggningmaterial.
- Alla enheter har aktuella planer för att förebygga diskriminering och kränkande behandling som är väl förankrade i verksamheten.

Styrkor:

- Alla förskolor och pedagogisk omsorg lyfter värdegrundsarbete som något ständigt pågående.
- All personal i förskolan anser att verksamheten är trygg för barnen
- Nästan alla föräldrar anser att barnen är trygga i verksamheten

Svagheter:

- Alla planer för att förebygga diskriminering och kränkande behandling är inte aktuella och förankrade hos barn, personal och föräldrar
- Många förskolor använder inte SPSM:s (Specialpedagogiska skolmyndighetens) kartläggningmaterial för att få syn på hur de kan arbeta förebyggande för att stötta alla barn och annars hitta strategier för de barn som behöver extra anpassningar

Resultatmål:

3.2.2.6 Förskolan och pedagogisk omsorg i Danderyd använder digitala lärverktyg för att stimulera barnens utveckling

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Alla förskolor ska ha en IKT-strategi
- Lärplattan och datorn ska användas för dokumentation och kommunikation och blir ett stöd i det systematiska kvalitetsarbetet
- Digitala lärverktyg ska vara ett stöd för barn med annat modersmål
- All personal ska känna till att de kan få stöd från SPEC Danderyd
- Kompetensutveckling ska erbjudas personalen så de behärskar modern teknik (digitala lärverktyg)

Styrkor:

- Många använder datorn eller lärplattan för att söka kunskap, dokumentera eller kommunicera med föräldrarna.
- De flesta förskolor har ett utvecklingsarbete på gång med att göra lärplattan till ett pedagogiskt hjälpmedel
- Många förskolor använder sig av ljudande tangentbord (Skolstil) för att stimulera förberedandet av läsning.

Svagheter:

- De flesta förskolor saknar en IKT-strategi
- Digitala lärverktyg används i för liten utsträckning framförallt i arbetet med barn med annat modersmål
- Många pedagoger saknar kompetens att använda modern teknik i sitt vardagsarbete

Resultatmål:

3.2.2.7 Arbetsklimatet i Danderyds förskolor gynnar barnets utveckling och lärande

Ambitioner kommande budgetperiod

- Förskolan ska erbjuda barnen en trygg miljö som samtidigt utmanar och lockar till lek och aktivitet. Den ska inspirera barnen att utforska omvärlden.
- Barnen ska möta vuxna som ser varje barns möjligheter och som engagerar sig i samspelet med både det enskilda barnet och barngruppen.

Styrkor

- 93 % av vårdnadahavarna uppger i kundenkäten 2016 att de instämmer i påståendet; Mitt barn har en god arbetsmiljö.
- 99% av pedagogerna uppger i självvärderingen att det är god stämning i barngruppen de arbetar med.
- 88 % av pedagogerna uppger i självvärderingen att barnen kan arbeta utan att bli störda. Värdet har sjunkit med 3 % sedan föregående år.

Svagheter

- På verksamhetsbesök och i ansökningar om tilläggsbelopp lyfter pedagogerna fram att det är svårt att hinna ge varje barn det de har rätt till med de stora barngrupperna.

Resultatmål:

3.2.2.8 Förskolan och pedagogisk omsorg i Danderyd stimulerar och utmanar barnens förståelse för naturvetenskap och teknik

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Barnen ska mötas av nyfikna medforskande pedagoger som väcker barnens intresse för Naturvetenskap och teknik
- Erbjuder stimulerande miljöer för undersökande och experimenterade upplevelser både inomhus och utomhus.
- Barnen får utveckla sitt intresse och förståelse för naturens olika kretslopp och för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra
- Barnen får utveckla sin förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap,

Styrkor:

- 30 pedagoger har genomfört en 7,5 poängskurs i naturvetenskap och teknik och inspirerar sina kollegor till mer fokus på naturvetenskap och teknik
- Flera förskolor har Naturvetenskap och teknik som fokusområde
- Några förskolor påbörjar nya teknikprojekt under hösten
- De flesta enheter är mycket ute i skog och mark och använder sig av material de hittar där

Svagheter:

- Fler pedagoger behöver stimulera barnen att utvecklar sin förmåga att urskilja, utforska, dokumentera, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap och teknik
- Skapa mer stimulerande miljöer för undersökande och experimenterade upplevelser både inomhus och utomhus.

Resultatmål:

3.2.2.9 Förskolorna i Danderyd är aktiva inom lärarutbildningen

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel förskolor i kommunen som tar emot VFU-studenter.	40%	75%	50%	50%	60%

Det råder brist på studenter som vill göra sin VFU i Danderyd. Det är 25 förskollärare som gått handledarutbildningen men endast 12 olika förskolor som fått ta emot studenter och betydligt fler vill ha studenter.

Inriktningsmål:

3.2.3 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

En fortsatta kostnadseffektiv verksamhet är mycket angeläget. Danderyds kostnader 2015 är lägre än genomsnittet i länet.

Resultatmål:

3.2.3.1 Kostnaden för ett barn i kommunal regi (i förskola) tillhör kommungruppens lägsta.

3.2.4 Barn i behov av särskilt stöd i förskola och pedagogisk omsorg

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Verksamheten ska anpassas till alla barn i förskolan.
- Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans än andra ska få det utformat med hänsyn till egna behov och förutsättningar.
- Pedagogerna använder de nya tydliga mallarna för pedagogisk kartläggning och handlingsplaner för att nå uppsatta mål för barn med särskilda behov.
- Att alla förskolor använder Specialpedagogiska skolmyndighetens kartläggningsmaterial

Styrkor:

- Kommunen erbjuder handledning och konsultation till pedagogerna.
- Tilläggsbeloppen gör att inkluderingen på förskolan fungerar bra för barn i behov av särskilt stöd.
- SPEC Danderyd erbjuder stöd till pedagogerna i form av handledning och utbildning i hur digitala verktyg kan vara ett stöd i arbetet
- De flesta förskolor är positiva till att ta emot barn med olika funktionshinder.
- Samtal med förskola- föräldrar - skola inför övergången till skolan.

Svagheter:

- Kartläggningen runt barn med särskilda behov behöver utvecklas så att pedagogerna synliggör ännu bättre för sig själva hur arbetssätt och miljö kan förändras för att stötta barnen på bästa sätt.
- Handlingsplanen kan få tydligare delmål och mer långsiktiga mål som följs upp.
- Att inte alla förskolor använder Specialpedagogiska skolmyndighetens kartläggningsmaterial

	Prognos 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013
Barn med individuella stödresurser i kommunala förskolor	23	26	26	27
Barn med individuella stödresurser i fristående förskolor	25	25	28	28

	Prognos 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013
och pedagogisk omsorg				
Externt placerade förskolebarn	3	4	4	3
Summa	52	55	58	58

3.2.5 Rekommendation från Skolverket om mindre barngrupper i förskolan

Skolverket har nyligen låtit utreda barngruppers storlek i förskolan. Forskarna menar att barngrupperna storlek påverkas av många faktorer, personalens kompetens, personaltäthet relaterat till antal barn, barngruppens sammansättning och den fysiska miljön. Barngruppens storlek är enligt forskningen mer avgörande för pedagogisk kvalitet än personaltäthet, det vill säga mindre grupper är att föredra framför större grupper med samma personaltäthet. Ett riktmärke för antal barn i en barngrupp i förskolan sätts till 6–12 för barn i åldern 1–3 år respektive 9–15 för barn i åldern 4–5 år. Skolverkets Allmänna Råd för förskolan reviderad 2016.

För några år sedan kartlade förvaltningen avdelningarnas storlek i Danderyds kommun. Bedömningen var att en genomsnittlig småbarnsavdelning i kommunen hade 12 barn och för samtliga avdelningar i genomsnitt 17 barn. Förvaltningen gör en ny kartläggning i kommunen som redovisas under hösten 2016.

3.2.6 Kompetenshöjning av personal i förskola

Förvaltningen ska inventera personalsituationen och rekryteringsläget i kommunen och närliggande kommuner. Här ingår att kartlägga

- andelen förskollärare per enhet och åtgärder för att nå målet 50%
- barnskötarnas kompetens under hösten som redovisas i årsredovisningen.

En frågeställning är om nämnden ska fortsätta satsningen på barnskötare som utbildar sig till förskollärare och/eller satsa på andra alternativ. Förvaltningen ska ge förutsättningar och initiera erfarenhetsutbyte om hur förskollärare ska bli attraherade av att söka sig till och stanna kvar i Danderyd. Vidare kan förvaltningen överväga att erbjuda stimulerande fortbildningsinsatser för pedagogerna.

Förskolorna för ofta fram att fler studiedagar skapar möjlighet för alla pedagoger att arbeta systematiskt mot samma mål.

3.3 Ekonomi (budget)

3.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	-40 633	-40 856		-40 213	-41 484	-42 720
Verksamhetens kostnader	217 928	227 366		225 780	229 512	238 238
Nettokostnader	177 295	186 510		185 567	188 028	195 518

3.3.1.1 Kommentarer till driftsbudget

Budgetförslagets beräkningar utgår från befolkningsprognosen 2016-2026.

Budgetförslagets beräkningar grundar sig vidare på uppräknig av barnomsorgsavgift och andra anslag med i genomsnitt 1,8 procent, vilket är den nivå som planeringsförutsättningarna tillåter.

I planeringsförutsättningarna har nämnden fått extra anslag för plats för 15 nyanlända i förskola.

En annan satsning i budgeten är att förstärka att föräldrar får rätt att placera 4-5 åringar på förskola 30 timmar i veckan när de får syskon. Kostnaden är 1,2 miljoner kronor.

3.4 Förslag till budget 2017

3.4.1 Utveckling av efterfrågebilden/behovsbilden 2016-2019

Verksamhet	Antal barn, budget 2016	Antal barn, förslag 2017	Antal barn, förslag 2018	Antal barn, förslag 2019
Barn 1-2 år	552	539	555	590
Barn 3-5 år	1 227	1 183	1 195	1 242
Barn 1-5 år	1 779	1 722	1 750	1 832

3.4.2 Förslag till pengnivåer 2017

Verksamhet	Peng 2016, kr per mån exkl moms	Peng 2017, kr per mån exkl moms	Ökning, procent
Förskola			
Peng Förskola 1-2 år, -15 tim	3 076	3 076	0,0 %
Peng Förskola 1-2 år, 16-20 tim	6 687	7 690	15,0 %
Peng Förskola 1-2 år, 21-34 tim	10 564	10 564	0,0 %
Peng Förskola 1-2 år, >=35 tim	13 219	13 219	0,0 %
Peng Allmän förskola 3-5 år, 15 tim	3 076	3 110	1,1 %
Peng Förskola 3-5 år, 16-20 tim	5 196	5 975	15,0 %
Peng Förskola 4-5 år, 30 timmar		7 429	
Peng Förskola 3-5 år, 21-34 tim	7 334	7 429	1,3 %
Peng Förskola 3-5 år, >=35 tim	9 230	9 350	1,3 %
Pedagogisk omsorg (familjedaghem)			
Peng pedagogisk omsorg 1-2 år, -15 tim	3 076	3 076	0,0%
Peng pedagogisk omsorg 1-2 år, 16-20 tim	6 687	7 690	15,0%
Peng pedagogisk omsorg 1-2 år, 21-34 tim	10 564	10 564	0,0%
Peng pedagogisk omsorg 1-2 år, >=35 tim	13 219	13 219	0,0%

Verksamhet	Peng 2016, kr per mån exkl moms	Peng 2017, kr per mån exkl moms	Ökning, procent
Peng pedagogisk omsorg 3-5 år, 16-20 tim	5 196	5 975	15,0%
Peng pedagogisk omsorg 3-5 år, 21-34 tim	7 334	7 429	1,3%
Peng pedagogisk omsorg 3-5 år, >=35 tim	9 230	9 350	1,3%
Peng Fam.dagh m deltid 3-6 år, 16-20 tim	1 462	1 682	15,0%
Peng Fam.dagh m deltid 3-6 år, 21-34 tim	4 258	4 313	1,3%
Peng Fam.dagh m deltid 3-6 år, >=35 tim	6 154	6 234	1,3%
Peng pedagogisk omsorg 4-5 år, 30 timmar		7 429	
Deltidsförskola			
Peng Deltidsförskola 2-5 år	3 076	3 116	1,3 %

3.4.3 Resursbehov och reursfördelning 2016-2019

Verksamhet	Budget 2016, tkr	Förslag 2017, tkr	Förslag 2018, tkr	Förslag 2019, tkr
Peng barn 1-2 år	82 362	81 227	83 637	89 004
Peng barn 3-5 år	130 105	129 820	131 142	136 301
Peng nyanlända, 15 st	1 700	1 700	1 700	1 700
Vårdnadsbidrag	356	0	0	0
Öppen förskola	1 252	1 275	1 275	1 275
Särskilt stöd förskoleverksamhet	8 791	8 949	8 949	8 949
IT-stöd fakturahantering mm	279	284	284	284
Kostnader diplomatbarn	221	225	225	225
Omsorg på tider då förskola och fritidshem inte erbjuds	200	200	200	200
Fortsatt implementering av den nya läroplanen i förskolan	300	300	300	300
Fortsatta utvecklingsinsatser för tt öka andelen förskollärare samt VFU-utbildning	1 800	1 800	1 800	
Summa bruttokostnader	227 366	225 780	229 512	238 238
Intäkter				
Momskompensation	-6 200	-6 158	-6 267	-6 574
Statsbidrag maxtaxa	-13 200	-13 200	-13 200	-13 200

Verksamhet	Budget 2016, tkr	Förslag 2017, tkr	Förslag 2018, tkr	Förslag 2019, tkr
Statsbidrag kvalitetssäkring	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Statsbidrag diplomatbarn	-500	-500	-500	-500
Föräldraavgifter	-18 957	-18 355	-19 517	-20 446
Summa intäkter	-40 856	-40 213	-41 484	-42 720
Summa netto	186 510	185 567	188 028	195 518

3.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Under de senaste fem åren har pengarna till deltidbarn (16-24-timmarsbarn) ökat mer än pengarna till heltidbarn (35-timmarsbarn men även barn med omsorg 25-34 timmar). Motiveringen har varit att successivt höja nivån så att den bättre motsvarar arbetsinsatsen.

Förändringen av pengarna till 16-24-timmarsbarnen upplevs av flera som alltför långsam. Många menar att arbetsinsatsen för dessa barn är högre än ersättningen som enheten får. Förvaltningen föreslår därför att den ökar betydligt mer än tidigare, förslaget är 15 %.

Vidare finns det enheter som upplever att planeringsförutsättningarna kan förbättras genom resterande penghöjning på de äldre barnen, 3-5-åringar. Förslaget är ökning med 1,1 % för 3-5-åringarna medan pengarna till 1-2-åringar blir oförändrad. En jämförelse med andra kommuner visar också att skillnaden i Danderyd är större än i de flesta andra kommunerna.

Förvaltningen är angelägna om att stimulera små barngrupper för de minsta barnen. Förslaget bedöms inte motverka det. Till stöd är den kartläggning av barngruppernas storlek som genomförs under 2016 och som visar att åldersspannet i grupperna är ganska flexibelt.

Förvaltningens remiss till samtliga enheter redovisas inför nämndens sammanträde. De inkomna svaren är övervägande positiva, se bilaga till budgeten. Remissen föreslår att inriktningen även ska gälla 2018 (med reservation för ändrade planeringsdirektiv för 2018).

3.6 Prestationer och nyckeltal

Förskola	2015	2014	2013	2012
Kostnad förskola (kommunal och fristående förskolor), kronor per inskrivet barn				
Danderyd	131 900	121 600	122 500	132 100
Stockholms län	138 100	131 800	126 300	124 600
Inskrivna barn per årsarbetare, kommunal förskola				
Danderyd	5,1	5,2	5,3	5,1
Stockholms län	5,4	5,5	5,5	5,6
Inskrivna barn per årsarbetare, fristående förskola				
Danderyd	5,1	4,9	5,1	5,2
Stockholms län	5,3	5,4	5,5	5,4
Årsarbetare, andel (%) med pedagogisk högskoleutbildning (kommunal och fristående förskola)				
Danderyd	32,2	32,9	39,8	38,7
Stockholms län	30,8	31,0	37,8	37,9
Anställda, andel (%) årsarbetare med förskollärarexamen, kommunal förskola (från och med 2014)				
Danderyd	37	38		

Förskola	2015	2014	2013	2012
Stockholms län	30	30		
Anställda, andel (%) årsarbetare med förskollärarexamen, fristående förskola (från och med 2014)				
Danderyd	23	24		
Stockholms län	24	23		
Kostnad pedagogisk omsorg, kr per inskrivet barn				
Danderyd	98 800	107 200	93 600	139 000
Stockholms län	123 900	119 700	103 400	122 700

De redovisade värden för årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning har sjunkit kraftigt mellan 2013 och 2014. Förvaltningen kan inte förklara skillnaden, möjligen kan det bero på att förskolorna redovisade uppgifterna på ett nytt sätt 2014. Det är betydligt färre förskollärare i fristående än kommunala förskolor, skillnaden är större i Danderyd än i Stockholms län. Inskrivna barn per årsarbetare är detsamma i kommunala och fristående förskolor i Danderyd 5,1. Det har tidigare varit fler barn per årsarbetare i fristående förskolor

4 Grundskola, förskoleklass och fritidshem

4.1 Inledning

Kommunala och fristående skolor i kommunen bedriver en bra verksamhet, vilket verifieras av nationella och lokala undersökningar. Trots mycket höga betygsresultat anger SKL:s Öppna jämförelser att kommunen kan nå ännu högre resultat då man väger in de goda socio-ekonomiska förutsättningar som gäller i kommunen.

Förvaltningens budgetförslag bygger på en peng-uppräknings om 1,8 %, vilken sannolikt är i underkant. Aktuell statistik om löneläge och rekryteringsläge kommer att redovisas i kommunens lönestrategiska grupp under hösten och ligga till grund för ev tilläggsförslag i Kommunstyrelsens budget.

I dagsläget är det trångt i de flesta F-6-skolorna i kommunen. Det ökade bostadsbyggandet i kommunen ställer krav på ytterligare skolplatser framförallt i Västra Danderyd. En genomgripande utredning om alternativa lösningar för skolplanering är mycket angelägen även om situationen på kort sikt är under kontroll.

4.2 Mål

Inriktningsmål:

4.2.1 Föräldrar i Danderyd har möjlighet att välja förskoleklass och grundskola där utbudet präglas av mångfald avseende pedagogisk inriktning och driftsform.

Ambitioner kommande budgetperiod:

Platsbehovet ökar i västra Danderyd med planerad utbyggnation. Ett beslut om att bygga en ny skola för drygt 500 elever istället för befintliga Kevingskolan tas förhoppningsvis under hösten 2016. Inom ramen för planeringen av en ny skola samarbetar tekniska kontoret, utbildnings- och kulturkontoret samt produktionskontoret för att skapa en gemensam syn på kriterier för en nändamålsenlig skolbyggnad..

Skolvalet fungerade väl inför läsåret 2016/2017 trots att inte alla fick sitt förstahandsval tillgodosett. Framförallt gällde detta valet till årskurs 7 där antalet elever har ökat och det är i det närmaste fullt i alla skolor. Eftersom närhetsprincipen gäller som urval, om ansökningarna är fler än antalet platser, innebär det framförallt problem för elever som bor i Enebyberg och ska börja i årskurs 7. Till skolvalet 2017 kommer det att bli ännu fler elever i årskurs 7 och förvaltningen planerar en utökning av lokalerna i Mörbyskolan.

Styrkor:

- Vi har en god framförhållning och ett gott samarbete med övriga förvaltningar inom lokalförsörjningsområdet.
- Föräldrar och elever anser att skolorna i Danderyd har en hög kvalitet.
- Samarbetet mellan skolorna efter skolvalet är en viktig framgångsfaktor för att garantera en rättvis placering utefter de skolvalsregler som tagits fram

Svagheter:

- Antalet elever i skolorna i Stocksund och Västra Danderyd överstiger byggnadernas egentliga kapacitet.
- Enebyberg har ingen egen skola för årskurs 7-9. Eleverna har svårt att konkurrera med elever i västra Danderyd, Stocksund och Djursholm om platser eftersom närhetsprincipen

gäller.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Bevaka och se till att det finns tillräckligt många platser för elever i årskurs 7 till hösten 2017-2019.
- Delta i planeringen av Västra Danderyds expansion för att se till att antalet skolplatser räcker till.
- Fortsätta med skolgemensamma planeringsmöten efter skolvalets stängning för att på bästa sätt placera alla elever utifrån tillgång på plats, önskemål om skola samt närhetsprincipen.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Enkät till vårdnadshavare: Det finns tillräckligt många grundskolor att välja mellan i kommunen	82%	85%	85%	85%	85%
Andel elever som får sitt förstahandsval	97%	99%	99%	99%	99%

Resultat 2016:

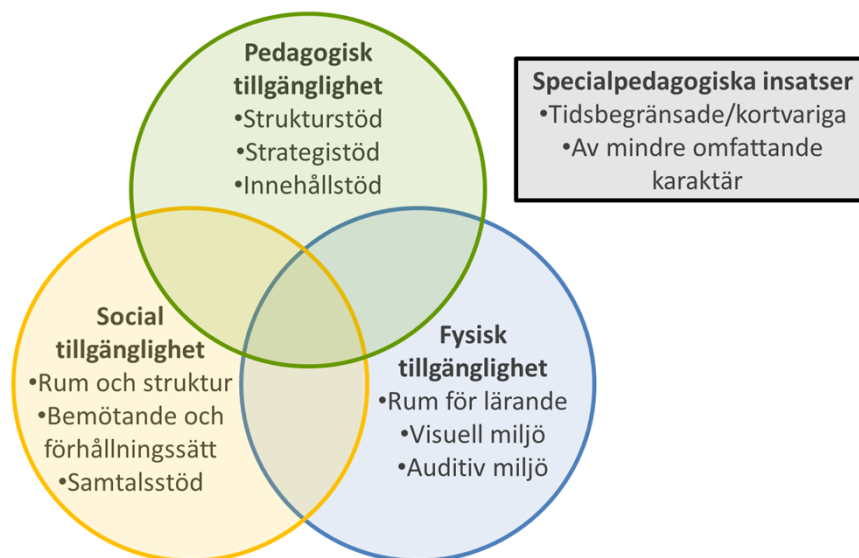
- enkät vårdnadshavare: 79%
- andel förstahandsval 97%

Inriktningsmål:

4.2.2 I Danderyd ges varje elev i grundskolan, förskoleklass och fritidshem möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.

Ambitioner kommande budgetperiod:

Det pågår mycket bra utvecklingsarbete på skolorna. Organisationen med förstelärare och pedagogernas deltagande i de statliga kompetensutvecklingssatsningarna som matematiklyftet och nu läslyftet har påskyndat detta. Begreppet ”tillgänglig skola” (se bild) ska fortsätta att implementeras. Förvaltningens insatser är dels projektmedel och dels stöd till nätverk och skolor i Danderyds kommun.

Stöd till skolor - Spec Danderyd (tidigare Skoldatateket) har uppdraget att driva utveckling inom området tillgänglighet. Detta sker främst genom nätverk med specialpedagoger på skolorna men också genom att Spec Danderyds medarbetare möter pedagoger på skolorna. Arbetet med specialpedagognätverket har resulterat i en mängd material som pedagogerna på skolorna kan använda för att skapa förutsättningar för alla elevers kunskaps- och personlighetsutveckling. Som en del i arbetet med en pedagogiskt tillgänglig skola avtalar förvaltningen om kommunlicenser för inlästa läromedel och andra webbaserade stödfunktioner till elever med läs- och skrivsvårigheter. Kommunlicensen underlättar för elever, lärare och skolledning eftersom varje elev enkelt får snabb tillgång till hjälpmedlen. Det ska inte ta tid att motivera varför en elev ska få stöd utan det ska pedagogerna kunna avgöra och direkt se till att hjälpmedlen kommer eleven tillhanda. Kommunlicenserna och kammungemensamma läsdiagnoser hanteras av Spec Danderyd.

Förvaltningen tecknar avtal med Vetenskapens hus som erbjuder kompetensutveckling för lärare och aktiviteter/studiebesök för klasser/grupper.

Projektmedel - De skolor som får projektmedel använder dessa mycket väl. Resultaten redovisas dels på ett seminarium men också i skriftlig form för att alla andra skolor ska få ta del av erfarenheterna. Mönstret är tydligt att projektmedlen ger avsett positivt resultat och att de skolor som har fått projektmedel söker igen. En av framgångsfaktorerna är att pedagogerna får tid till utvecklingsprojektet genom att projektmedlen finansierar vikarier eller del av tjänst. Förvaltningens ambition är att fortsätta använda projektmedlen som ett energigivare till skolorna och att se till att projektmedlen får en större spridning för att lyfta alla enheters utvecklingsarbete.

Nätverk – Erfarenhetsspridning mellan pedagoger och mellan skolor är nödvändig för att hela kommunen ska utvecklas till en ännu bättre skolkommun. Samedömningskonferenser där pedagoger mellan skolorna möts över erfarenheter och problem med nationella prov har lett till önskemål om fler och utökade mötesmöjligheter. Det som hittills är genomfört är gemensamma studiedagar för pedagoger i årskurs 7-9 samt gymnasielärare. Ambitionen är att utöka detta till ett ämnesnätverk för pedagoger i årskurs 4-6 och på sikt även mellan stadierna.

Ett projekt för att stärka samverkan förskola och förskoleklass samt mellan förskoleklass, fritidshem och skola dras igång under hösten med föreläsningar och workshops med Ann S Pihlgren. Syftet är att stötta enheterna att hitta arbetsätt som stöder helhetssynen på barnens/elevernas utbildning samt bidra till ökad kunskap om allas uppdrag. Frågeställningen är hur vi kan bygga ett system där information utbyts och erfarenheter delas för att ge bästa förutsättningar för barnen/eleverna att kontinuerlig utvecklas mot målen.

Styrkor:

- Skolorna är välfungerande och erbjuder en trygg och lugn arbetsmiljö för eleverna
- Pedagogerna är kompetenta och engagerade och huvudmännen använder sig av de statliga karriärtjänsterna i hög utsträckning.
- Deltagandet i de statliga satsningarna för kompetensutveckling är mycket högt.
- Eleverna är studiemotiverade med god studiebakgrund

Svagheter:

- Skolbyggnaderna är inte tillräckligt anpassade för verksamheten.
- Det är mycket trångt i skolorna
- Omsättning av rektorer/skolledare och pedagoger leder till minskad kontinuitet och kan leda till att utvecklingen bromsas. Samtidigt som det också ge injektion till ny utveckling.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Bygga ut det skolövergripande erfarenhetsutbytet till pedagoger i årskurs 4-6
- Stärka samarbetet mellan förskola och skola genom nätverk
- Ge Spec Danderyd fortsatta resurser för att stötta skolorna i deras tillgänglighetsarbete

Resultatmål:

4.2.2.1 Eleverna känner sig trygga i verksamheten

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Enkät till vårdnadshavare: Mitt barn känner sig trygg i skolan	95%	100%	100%	100%	100%
Elevenkät: Jag känner mig trygg i skolan	95%	100%	100%	100%	100%
Elevenkät: Jag känner mig trygg på fritidsverksamheten		100%	100%	100%	100%

Resultat 2016

- Enkät vårdnadshavare 95%
- Elevenkät skola 94%
- Elevenkät fritidshem 95%. Frågan om trygghet på fritidshemmet ställdes första gången 2016, därför finns inget resultat från 2015.

Resultatmål:

4.2.2.2 Arbetsklimatet i Danderyds skolor gynnar elevens utveckling och lärande

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Elevenkät: Jag kan fokusera på skolarbetet under lektionerna.	72%	90%	90%	90%	90%
Kartläggning av tillgänglighet ingår i skolans systematiska kvalitetsarbete		Ja	Ja	Ja	Ja

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Enkät till vårdnadshavare: Mitt barn kan fokusera på skolarbetet under lektionerna/mitt barn har en god arbetsmiljö i skolan	68%	80%	85%	85%	85%

Resultat 2016:

- elevenkät 85%
- flera men inte alla skolor arbetar med kartläggning,
- enkät vårdnadshavare 83%

Resultatmål:

4.2.2.3 Vårdnadshavare och elever får tydlig information om hur eleven utvecklas

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Enkät till vårdnadshavare: Skolan har informerat om läroplanen och annat som styr skolan	86%	90%	91%	92%	92%
Elevenkät: Jag vet vad jag ska kunna för att nå kunskapskraven i de olika ämnena	75%	95%	85%	90%	90%

Resultat 2016:

- Enkät vårdnadshavare 85%,
- Elevenkät 80%

Resultatmål:

4.2.2.4 Skolorna i Danderyd stimulerar och utmanar elevens språkliga förmåga

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel elever i årskurs 3 som klarar kunskapsnivån på ämnesproven i svenska	99%	98%	99%	99%	99%
Andel elever i årskurs 6 som klarar kunskapsnivån på ämnesproven i svenska	98,7%	98%	99%	99%	99%

Resultatmål:

4.2.2.5 Skolorna i Danderyd stimulerar och utmanar elevernas matematiska tänkande

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel elever i årskurs 3 som klarar kunskapsnivån på det nationella proven i matematik	96%	95%	97%	97%	97%
Andel elever i årskurs 6 som klarar kunskapsnivån på det nationella proven i matematik	99%	92%	99%	99%	99%

Resultatet för eleverna i årskurs 3 presenteras enbart per delmål. Resultaten för Danderyd är för 2014 - Muntlig kommunikation 99,8%, Överslagsräkning 97,7%, Mönster i talföljder, geometriska mönster 99,4%, Positionssystemet enkla problem 99,4%, Mätning läng, proportionella samband 89,4%, Symmetri, skriftliga räknemetoder 93,1% Huvudräkning, förståelse för räknesätten 98,5%.

Resultatmål:

4.2.2.6 Skolorna i Danderyd arbetar aktivt med att förebygga skillnader i kunskapsresultat mellan pojkar och flickor

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Elevenkät: Flickor och pojkar behandlas lika av lärarna	65%	85%	85%	86%	86%
Skolorna analyserar skillnader i kunskapsresultat		100%	100%	100%	100%

Resultat 2016:

- Elevenkät 77%.
- Andel skolor 80%

Resultatmål:

4.2.2.7 Fritidshemmet stimulerar elevernas utveckling och lärande.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Enkät till vårdnadshavare: Fritidshemmets verksamhet är stimulerande och utvecklande för mitt barn	92%	93%	93%	94%	94%
Elevenkät: Jag får prova på att		100%	100%	100%	100%

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
göra olika saker					

Resultat 2016:

- Enkät till vårdnadshavare 85%
- Elevenkät 92%

Resultatmål:

4.2.2.8 Lärarna har hög pedagogisk kompetens

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel personal på fritidshem med högskoleutbildning mot fritidshem		50%	50%	50%	50%
Andel personal i förskoleklass med pedagogisk högskoleutbildning		100%	100%	100%	100%

Resultatmål:

4.2.2.9 Skolorna i Danderyd är aktiva inom lärarutbildningen

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel skolor i kommunen som tar emot VFU-studenter	81%	95%	90%	90%	90%

Inriktningsmål:

4.2.3 Grundskolorna i Danderyd har studieresultat som vid varje jämförelse är av högsta nationella klass.

Ambitioner kommande budgetperiod:

Enligt SKL's öppna jämförelser har Danderyds kommun landets bästa förutsättningar för att nå mycket höga resultat. Dessa är redan bland de högsta i Sverige men inte så höga som de modellberäknade värdena. Medelvärdet i Danderyd är på en nivå av drygt betyget C vilket indikerar att mer än hälften av alla betyg är på en mycket hög nivå. Förvaltningens ambition är att ge underlag till skolorna för att de ska kunna analysera orsakerna till varför inte fler elever når högre betyg. Analys av orsakerna visar bla att eleverna inte uppfattar undervisningen som stimulerande och intresseväckande samt att det finns betygsskillnaderna mellan pojkar och flickor. En skola har arbetat strukturerat med att synliggöra pedagogernas förhållningssätt och effekten på betygen är betydande.

Styrkor:

- Pedagogerna är kompetenta och engagerade och huvudmännen använder sig av de statliga karriärtjänsterna i hög utsträckning.
- Deltagandet i de statliga satsningarna för kompetensutveckling är mycket högt.
- Eleverna är studiemotiverade med god studiebakgrund

Svagheter:

- Pedagogerna har flera webbaserade system för olika återkopplingar för elever,

vårdnadshavare och förvaltning.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Den gemensamma webbplattformen för inrapportering av resultat behöver utvecklas för att stötta alla verksamheter.
- Analys av resultat till skolorna och diskussion i rektorsgrupp om orsaker.
- Lyfta frågan om elevens delaktighet i sitt lärande och genusfrågan på alla nätverksträffar med skolledare och pedagoger samt prioritera satsningar på normkritiskt förhållningssätt hos pedagogerna
- Förbättra förutsättningarna för elever med annat modersmål att få betyg i fler ämnen.

Resultatmål:

4.2.3.1 Eleverna i Danderyds skolor har ett genomsnittligt meritvärde som är bland de högsta i Sverige

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Meritvärde i årskurs 9, genomsnitt (kommunala och fristående skolor i Danderyd oavsett var eleverna bor, lägeskommun)	247,8	255	262	262	262
Elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, (kommunala och fristående skolor i Danderyd oavsett var eleven bor, lägeskommun)	96,5%	100%	99%	99%	99%

Resultatmål:

4.2.3.2 Det är en hög andel elever som går ut årskurs 9 och är behöriga till ett nationellt gymnasieprogram

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel elever som fått minst betyget E i alla ämnen	92%	100%	99%	99%	99%

Resultatmål:

4.2.3.3 Eleverna i Danderyds skolor lyckas väl i de nationella proven

Inriktningsmål:

4.2.4 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

I årsredovisningen 2015 bedömde förvaltningen att kostnadseffektiviteten överträffar förväntad nivå. Under första halvåret har ett flertal nyckeltal fått aktuellare uppgifter. Förvaltningen prognostiserar samma bedömning för 2016. Kostnaderna inom främst grundskola tycks tendera att öka.

Resultatmål:

4.2.4.1 Kostnaden per elev i kommunal regi (i grundskola) tillhör kommungruppens lägsta.

Kostnaden per elev i grundskolan är fortsatt bland de lägsta i Stockholms län.

4.2.5 Elever i behov av särskilt stöd i grundskola, förskoleklass och fritidshem

Kostnadsökningen för det särskilda stödet har tidigare påtalats avseende modersmålsundervisningen, vilket ledde till en budgetförstärkning 2015. Avtalet mellan Produktionen och Utbildningsnåden under 2016 kan tjäna till att inför 2017 öka samstämmigheten kring ambitioner och kostnader.

Att antalet elever i behov av särskilt stöd har ökat har också noterats sedan tidigare, varför nämnden erhölet en budgetförstärkning för 2016 i relation till det ökade elevantalet. Det som dock gör en prognos tveksam för 2016 är det ökade antalet ansökningar avseende fritidshem.

Stödinsats	Prognos 2016	Budget 2016	Utfall 2015	Utfall 2014
Elever med stödresurs i grundskola	94	91	91	88
Elever i kommunövergripande verksamhet	32	30	30	26
Interkommunala placeringar	16	16	16	15
Totalt antal elever som erhållit särskilt stöd i grundskola	142	134	134	129

Fritidshem	Prognos 2016	Budget 2016	Utfall 2015	Utfall 2014
Elever med särskilt stöd i fritidshem	83	70	70	48

Prognosen för 2016 baseras på antalet beviljade ansökning för höstterminen, vilka som synes ökar i förhållande till tidigare års utfall, främst inom den kommunala skolan. Verksamheterna har blivit

mer nogsamma att notera behoven på fritidshemmen, vilket i sig är positivt.

4.2.6 Modersmålsundervisning och studiehandledning

Inom kommunen	Utfall läsåret 2015/16	Utfall 2014/15	Utfall läsåret 2013/14
Modersmålsundervisning			
Antal elever	350	339	295
Antal språk	16	16	15
Studiehandledning			
Antal elever	53	28	34
Antal språk	16	12	10

4.3 Ekonomi (budget)

4.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	-28 256	-26 881		-26 781	-26 641	-26 628
Verksamhetens kostnader	503 769	522 427		536 952	539 220	542 429
Nettokostnader	475 513	495 546		510 171	512 579	515 801

4.3.1.1 Kommentarer till driftsbudget

Budgetförslagets beräkningar utgår från befolkningsprognosen 2016-2025.

Budgetförslagets beräkningar grundar sig vidare på uppräknig av skolpeng och andra anslag med i genomsnitt 1,8 procent, vilket är den nivå som planeringsförutsättningarna tillåter.

I planeringsförutsättningarna har nämnden fått extra anslag för plats för 19 nyanlända i förskoleklass och grundskolaskola.

En annan satsning i budgeten är extra anslag för att ersätta mottagningsenheten för mottagning av nyanlända samt modersmålsundervisning.

4.4 Förslag till budget 2017

4.4.1 Utveckling av efterfrågebilden/behovsbilden 2016-2019

Verksamhet	Antal elever, budget 2016	Antal elever, förslag 2017	Antal elever, förslag 2018	Antal elever, förslag 2019
Förskoleklass	471	461	444	442
År 1-6	3 276	3 243	3 226	3 211
År 7-9	1 445	1 535	1 595	1 650
Summa	5 191	5 239	5 266	5 303
Fritidshem				
Fritidshem f-klass	461	451	435	433
Fritidshem år 1-3	1 463	1 419	1 402	1 389

Verksamhet	Antal elever, budget 2016	Antal elever, förslag 2017	Antal elever, förslag 2018	Antal elever, förslag 2019
Fritidshem år 4-6	548	553	554	554
Fritidshem barn till föräldralediga	70	70	70	70
Summa	2 542	2 493	2 461	2 445

4.4.2 Förslag till pengnivåer 2017

Verksamhet	Peng 2016, kr pr mån exkl moms	Peng 2017, kr per mån exkl moms	Ökning, procent
Skolpeng förskoleklass	2 973	3 026	1,8 %
Skolpeng år 1-6	6 108	6 218	1,8 %
Skolpeng år 7-9	7 438	7 572	1,8 %
Fritidshem			
Peng Fritids F-klass	3 935	4 006	1,8 %
Peng Fritids F-klass, För led	1 012	1 030	1,8 %
Peng Fritids 1-3	3 535	3 599	1,8 %
Peng Fritids 1-3 För lediga	1 012	1 030	1,8 %
Peng Fritids 4-6	1 012	1 030	1,8 %
Peng Fritids 4-6 För lediga	1 012	1 030	1,8 %

4.4.3 Resursbehov och resursfördelning 2016-2019

Verksamhet	Budget 2016, tkr	Förslag 2017, tkr	Förslag 2018, tkr	Förslag 2019, tkr
Peng förskoleklass	15 589	15 523	14 952	14 878
Peng grundskola år 1-6	243 113	245 026	243 768	242 593
Peng grundskola år 7-9	131 796	142 599	148 162	153 294
Peng nyanlända	1 300	1 300	1 300	1 300
Peng fritidshem f-klass	20 212	20 127	19 387	19 290
Peng fritidshem år 1-3	62 616	61 825	61 089	60 518
Peng fritidshem år 4-6	6 715	6 901	6 909	6 905
Fritidshem föräldralediga	858	873	873	873
Elever i behov av särskilt stöd - individriktat stöd	26 842	29 220	29 220	29 220
Modersmålsundervisning och undervisning för nyanlända	9 685	9 859	9 859	9 859
Kostnader skolpeng diplomatbarn	1 800	1 800	1 800	1 800
Beredskap för ensamkommande flyktingbarn	300	300	300	300
Fortsatta utvecklingsinsatser för tt öka andelen fritidspedagoger samt VFU-utbildning	1 100	1 100	1 100	1 100

Verksamhet	Budget 2016, tkr	Förslag 2017, tkr	Förslag 2018, tkr	Förslag 2019, tkr
Inrättande av specialpedagog på Skoldatateket	200	200	200	200
Utvecklingsinsatser	300	300	300	300
Summa bruttokostnader	522 427	536 952	539 220	542 429
Intäkter				
Momskompensation	-6 276	-6 534	-6 628	-6 728
Statsbidrag diplomatbarn	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Föräldraavgifter	-17 605	-17 247	-17 013	-16 900
Övriga intäkter - statsbidrag nyanlända	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Summa intäkter	-26 881	-26 781	-26 641	-26 628
Summa nettokostnader	495 545	510 172	512 580	515 801

4.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

4.6 Prestationer och nyckeltal

Förskoleklass

Förskoleklass	2015	2014	2013	2012
Kostnad förskoleklass hemkommun (samtliga Danderyds-elever oavsett skola), kronor per elev				
Danderyd	38300	33700	32900	30200
Stockholms län	54600	53200	52400	49300
Lärartäthet i förskoleklass, antal elever per lärare, heltidstjänst (kommunala och fristående skolor)				
Danderyd	14,4	19,3	16,6	15,4
Stockholms län	16,9	16,9	16,9	15,1
Årsarbetare i förskoleklass, andel (%) i kommunal skola med lärar-, fritidspedagog- eller förskollärarexamen				
Danderyd	56,8	65,6	63,9	64,5
Stockholms län	72,2	70,5	70,5	70,4

Grundskola

Grundskola	2015	2014	2013	2012
Kostnad grundskola per elev, kommunala och fristående skolor (hemkommun)				
Danderyd	92 800	87 900	84 800	80 200
Stockholms län	95 600	94 000	91 200	88 800
Meritvärde i årskurs 9, genomsnitt (samtliga Danderyds-elever oavsett skola, hemkommun)				
Danderyd	253	247	250	263
Stockholms län	230	226	221	222
Meritvärde i årskurs 9, genomsnitt (kommunala och fristående skolor i Danderyd oavsett var eleverna bor, lägeskommun)				
Danderyd	248	245	247	261

Grundskola	2015	2014	2013	2012
Stockholms län	226	224	218	219
Antal elever per lärare (årsarbetare) i grundskola, samtliga kommunala och fristående skolor i Danderyd				
Danderyd	13,1	13,6	14,9	15,2
Stockholms län	13,4	13,2	13,3	13,2
Lärare med pedagogisk högskoleexamen i grundskola, andel (%), samtliga kommunala och fristående skolor i Danderyd				
Danderyd	78,1	79,0	84,7	83,3
Stockholms län	79,2	79,4	80,0	80,0
Lärare med pedagogisk högskoleexamen i grundskola, andel (%), samtliga kommunala skolor i Danderyd				
Danderyd	87,9	86,7	86,7	86,9
Stockholms län	82,1	82,5	82,5	82,0
Lärare med pedagogisk högskoleexamen i grundskola, andel (%), samtliga fristående skolor i Danderyd				
Danderyd	51,3	55,8	76,4	69,3
Stockholms län	67,0	67,4	71,3	71,4

Förändringen i nyckeltalet "Lärare med pedagogisk högskolebehörighet i fristående grundskola" 2014 förklaras av att British International School lämnade uppgifter för första gången 2014.

Redovisning per enhet och ämne för legitimerade lärare finns i bilaga till Budget 2017. Skolverket har inte redovisat motsvarande statistik för förskola, förskoleklass och fritidshem.

Fritidshem

Fritidshem	2015	2016	2017	2018
Kostnad fritidshem, kronor per inskrivet barn				
Danderyd	26700	22700	26000	31200
Stockholms län	33800	27000	26900	31900
Inskrivna barn per årsarbetare i fritidshem, kommunalt fritidshem				
Danderyd	30,5	23,7	21,0	22,7
Stockholms län	21,9	20,8	19,2	21,2
Årsarbetare i fritidshem, andel (%) med pedagogisk högskoleexamen (kommunalt och fristående fritidshem)				
Danderyd	34,2	34,4	30,3	35,7
Stockholms län	27,3	28,8	29,0	31,3

5 Gymnasieskola

5.1 Inledning

Eleverna i Danderyd har genom den kommungemensamma gymnasierregionen tillgång till ett mycket stort antal studievägar. Den stora volymminskningen som varit de senare åren är nu bruten och antalet elever ökar. Många skolor har drabbats ekonomiskt av nedgången och har därför anpassat sin organisation för att minska underskottet. Enligt KSL så är antalet lediga platser på de högskoleförberedande programmen hösten 2016 inte tillräckligt många för att ge alla elever plats på önskat program.

Kunskapsresultaten för elever från Danderyd är fortsatt högt och de skolor som är belägna i kommunen levererar också höga resultat. Andelen elever som fullföljer sin gymnasieutbildning inom tre år kan förbättras.

Elevernas omdöme om sin skola varierar och bäst omdöme ger eleverna som går i fristående skolor i eller utanför Danderyd. Lägst omdöme ger eleverna på Danderyds gymnasium. Området med studie- och yrkesvägledning samt elevens inflytande på sin utbildning och ansvar för sitt eget lärande är prioriterade områden.

Kommunen har ett aktivitetsansvar för de ungdomar mellan 16-20 år som inte har gymnasieplats eller är i arbete. Danderyds gymnasium söker upp dessa elever och erbjuder studievägledning.

Delegationen för unga till arbete, DUA, har beviljat kommunen utvecklingsmedel 2016 för kartläggning och insatser i samverkan mellan skola, socialtjänst och arbetsförmedlingen. Inom ramen för dessa medel förväntas insatserna kunna vässas betydligt för att nå och därmed även stödja unga utanför arbetsmarknad och studier.

5.2 Mål

Inriktningsmål:

5.2.1 Ungdomar i Danderyds kommun har möjlighet att välja gymnasieskola i såväl Danderyd som i övriga Sverige och utomlands.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Fortsätta det läns-gemensamma arbetet samverkan antagning i Stockholms län.
- Bevaka antal platser för språkintröduktion.

Styrkor:

- Samarbetet med den kommungemensamma gymnasierregionen inom Stockholms län ger ökade möjligheter att skapa balans mellan utbud och efterfrågan i länet.
- Genom samarbetet erbjuds eleverna en stor mängd studievägar.
- En gemensam webbortal för ansökan med jämförelse mellan gymnasieskolor samt elevdatabas för resursfördelning.

Svagheter:

- Det är svårt för skolor att anpassa organisationen varje år till nya länsövergripande villkor.
- Programpengen är trimmad.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Aktivt deltagande i den kommungemensamma gymnasiregionen för att bevaka utbudet av studievägar och studieplatser.

Inriktningsmål:

5.2.2 I Danderyd ges varje elev i gymnasieskolan möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Stödja det gemensamma erfarenhetsutbytet mellan gymnasieskolorna i kommunen.
- Erbjuda Spec Danderyds tjänster och nätverk till alla skolor i kommunen.
- Underlätta samarbete mellan gymnasieskolorna och grundskolorna i kommunen
- Utveckla metoder och rutiner för språkintröduktion.
- Bevaka rekryteringsläget för lärare och skolledare.
- Avtal med samarbetspartners för likvärdig tillgång till kompetensutveckling mm

Styrkor:

- Eleverna kan välja det gymnasium och studieväg som passar dem bäst
- Skolorna i kommunen är välfungerande och erbjuder en trygg och lugn arbetsmiljö för eleverna
- Eleverna är studiemotiverade med god studiebakgrund

Svagheter:

- Genomströmningen av elever - i början av varje termin sker ofta byten av skola för eleverna. Elever som byter studieväg måste börja från årskurs 1 kommande år vilket innebär högre kostnad för kommunen.
- Motivationen hos eleverna för att ta ansvar för de egna studierna och det egna lärandet brister hos många elever. Skolorna måste arbeta för att höja denna motivation.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Fortsätta samarbetet mellan gymnasieskolorna i kommunen för höjd kompetensutveckling
- Spec Danderyd kan dela specialpedagognätverket så att gymnasieskola och årskurs 7-9 får ett eget nätverk.
- Stötta lokala initiativ för att utveckla förbättringsområden.
- Bidra till att goda exempel sprids.
- Språkintröduktionen för nyanlända ska utvärderas och utvecklas vidare

Resultatmål:

5.2.2.1 Eleverna känner sig trygga i verksamheten

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Årlig enkät: Jag känner mig trygg på min skola	95%	100%	100%	100%	100%

Resultatet från enkäten 2016 är 95%.

Resultatmål:

5.2.2.2 Andelen elever som upplever att de får vara med och påverka innehållet i undervisningen ska öka

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Årlig enkät: Jag får vara med och påverka innehållet i undervisningen	46%	60%	60%	60%	60%
Årlig enkät: Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna	46%	60%	60%	60%	60%

Resultatet från enkäten 2016 är

- Årlig enkät: Jag får vara med och påverka innehållet i undervisningen 33%
- Årlig enkät: Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna 37%

Resultatmål:

5.2.2.3 Gymnasieskolorna i Danderyd stimulerar och utmanar elevernas matematiska tänkande

Resultat från 2016 lämnas i verksamhetsberättelsen.

Resultatmål:

5.2.2.4 Skolorna i Danderyd arbetar aktivt med att förebygga skillnader i kunskapsresultat mellan pojkar och flickor

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Skolorna analyserar skillnader i kunskapsresultat		Ja	Ja	Ja	Ja

Resultatmålet är nytt för 2016, resultatet redovisas i verksamhetsberättelsen.

Resultatmål:

5.2.2.5 Gymnasieeleverna i Danderyd fullföljer sin gymnasieutbildning

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andelen (%) folkbokförda elever i Danderyd oavsett gymnasieskola med fullföljd gymnasieutbildning, samtliga skolor, inom 3 år, exklusive IM-programmet, hemkommun	82,4%	80%	85%	85%	85%

Resultatet för 2016 redovisas i verksamhetsberättelsen.

Resultatmål:

5.2.2.6 Gymnasieskolorna i Danderyd är aktiva inom lärarutbildningen

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel gymnasieskolor i kommunen som tar emot VFU-studenter.	100%	100%	100%	100%	100%

Resultatet från 2016 är att alla gymnasieskolorna tar emot VFU-studenter.

Inriktningsmål:

5.2.3 Gymnasieutbildningen i Danderyd uppvisar studieresultat som vid varje jämförelse är av högsta nationella klass.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Bevaka resultaten från nationella prov, betygsmedelvärde samt gymnasieexamen.

Styrkor:

- Eleverna från Danderyds kommun är studiemotiverade och har god studiebakgrund
- Eleverna kan välja studieväg och skola fritt i Stockholms län vilket ökar deras motivation för skolframgång
- Kompetent personal i gymnasieskolorna i kommunen

Svagheter:

- Alla elever når inte gymnasieexamen
- Kommunen har ingen tradition av att genomföra språkintröduktion

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Bidra till spridning av goda exempel
- Stötta lokala initiativ till metodutveckling

Resultatmål:

5.2.3.1 Gymnasieelever i Danderyd når goda studieresultat

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, genomsnitt för elever folkbokförda i Danderyd oavsett gymnasieskola, hemkommun	15,8	16	16	16	16
Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, genomsnitt för gymnasieskolorna i Danderyd oavsett elevens folkbokföringskommun, lägeskommun	15,5	15	15,5	16	16

Resultaten för 2016 redovisas i verksamhetsberättelsen.

Resultatmål:

5.2.3.2 Gymnasieelever i Danderyd når gymnasieexamen

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Gymnasieelever folkbokförda i Danderyds kommun oavsett gymnasieskola med examen inom 3 år, andel (%), hemkommun	78%	70%	75%	75%	75%
Gymnasieelever i gymnasieskolor i Danderyds oavsett elevens folkbokföringskommun med examen inom 3 år, andel (%), lägeskommun	81,1%	75%	85%	85%	85%

Resultaten för 2016 redovisas i verksamhetsberättelsen.

Inriktningsmål:

5.2.4 Gymnasieutbildningen i Danderyd ger goda förutsättningar för vidare studier och kommande arbetsliv.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Andelen elever som är nöjda med studie- och yrkesvägledning samt kontakter med yrkeslivet ska öka

Övrigt se inriktningsmål "I Danderyd ges varje elev i gymnasieskolan möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö" samt "Gymnasieutbildningen i Danderyd uppvisar studieresultat som vid varje jämförelse är av högsta nationella klass"

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Årlig enkät: Jag får information och vägledning inför studier och arbete efter gymnasiet	44%	75%	60%	60%	60%
Årlig enkät: I min utbildning får jag kontakt med arbetslivet i form av t.ex. föreläsare, studiebesök eller praktik	50%	60%	65%	65%	65%

Resultat för 2016

- Årlig enkät: Jag får information och vägledning inför studier och arbete efter gymnasiet - 39%
- Årlig enkät: I min utbildning får jag kontakt med arbetslivet i form av t.ex. föreläsare, studiebesök eller praktik - 56%

Inriktningsmål:

5.2.5 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

I årsredovisningen 2015 bedömde förvaltningen att kostnadseffektiviteten når målet. Under första halvåret har ett fåtal nyckeltal fått aktuellare uppgifter. Förvaltningen prognostiserar samma bedömning för 2015. Tendenser finns till kostnadsökning inom gymnasieskolan.

Resultatmål:

5.2.5.1 Kostnaden per elev i kommunal regi (i gymnasieskola) tillhör kommungruppens lägsta.

5.2.6 Elever i behov av särskilt stöd i gymnasieskolan

Antalet elever i behov av särskilt stöd i gymnasieskolan baseras på förväntat utfall under höstterminen. En osäkerhet avseende det verkliga utfallet finns alltid innan det nya läsåret har dragit igång, och det verkliga antalet kan därför komma att öka. Även inom gymnasieskolan är den allt annat överskuggande orsaken till tilläggsbelopp svårigheter inom undervisningen, som kan ha en autismspektrumstörning som grund. Det är då inte ovanligt att eleven väljer en fristående verksamhet med full inriktning mot målgruppen för att möta behovet av en lite mindre skolmiljö.

I planeringsförutsättningarna för 2017 beviljas nämnden 2,5 mnkr extra i anslag.

	Prognos 2016	Budget 2016	Utfall 2015	Utfall 2014
Antal elever som beviljats särskilt stöd i gymnasieskolan, st	20	20	20	25
Kostnader för särskilt stöd i gymnasieskolan, mnkr	3,7	2,5	4,4	1,8

5.3 Ekonomi (budget)

5.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	-3 122	-5 542		-5 790	-5 930	-6 253
Verksamhetens kostnader	120 142	116 673		127 725	134 747	144 411
Nettokostnader	117 020	111 131		121 935	128 817	138 158

5.3.1.1 Kommentarer till driftsbudget

Den länsgemensamma prislistan för programpengen föreslås öka 2017 med 1,8 procent.

I budgeten inryms plats för 20 nyanlända elever på gymnasieskolans introduktionsprogram.

5.4 Förslag till budget 2017

5.4.1 Utveckling av efterfrågebilden/behovsbilden 2016-2019

	Antal elever, budget 2016	Antal elever, förslag 2017	Antal elever, förslag 2018	Antal elever, förslag 2019
Gymnasieskolan	1 310	1 345	1 424	1 518

5.4.2 Förslag till pengnivåer 2017

Nationellt program	Programpeng 2016 exkl moms	Förslag 2017 exkl moms. Ny uppräknad programpeng efter avdrag för strukturtillägg	Ökning, procent
Barn- och fritidsprogrammet (BF)	77 777	79 300	2,0 %
Bygg- och anläggningsprogrammet (BA)	108 975	110 839	1,7 %
Anläggningsfordon (BAANL)	171 638	174 955	1,9 %
El- och energiprogrammet (EE)	103 995	105 851	1,8 %
Fordons- och transportprogrammet (FT)	127 991	130 344	1,8 %
Transport (FTTRA)	171 564	174 881	1,9 %
Handels- och administrationsprog. (HA)	81 633	83 155	1,9 %
Hantverksprogrammet (HV)	101 721	103 557	1,8 %
Hotell- och turismprogrammet (HT)	81 989	83 421	1,7 %
Industritekniska programmet (IN)	134 429	136 766	1,7 %
Naturbruksprogrammet (NB)	157 071	159 826	1,8 %
Restaurang- och livsmedelsprog. (RL)	120 567	122 687	1,8 %
VVS- och fastighetsprogrammet (VF)	105 373	107 223	1,8 %
Vård- och omsorgsprogrammet (VO)	81 966	83 488	1,9 %
Ekonomiprogrammet (EK)	74 055	75 422	1,8 %
Estetiska programmet (ES)	101 093	102 934	1,8 %
Estetik och media (ESEST)	105 224	107 080	1,8 %
Musik (ESMUS)	117 286	119 596	2,0 %
Humanistiska programmet (HU)	74 348	75 715	1,8 %
Naturvetenskapsprogrammet (NA)	81 865	83 394	1,9 %
Samhällsvetenskapsprogrammet (SA)	73 882	75 249	1,9 %
Medier, inform. och kommunika. (SAMED)	83 406	84 928	1,8 %
Teknikprogrammet (TE)	86 072	87 586	1,8 %

6 % momskompensation tillkommer till fristående gymnasieskolor.

Programpengen ökar med i genomsnitt 2,0 %, endast mindre avvikelser från det.

Utöver programpengen tillkommer genomsnittligt strukturtillägg till skolorna beräknat på varje elevs betyg i årskurs 9.

5.4.3 Resursbehov och resursfördelning 2016-2019

Verksamhet	Budget 2016, tkr	Förslag 2017, tkr	Förslag 2018, tkr	Förslag 2019, tkr
Danderyds gymnasium	46 531	50 202	53 150	56 679
Andra kommuners gymnasieskolor	10 051	10 766	11 398	12 155
Fristående gymnasieskolor	54 593	58 731	62 174	67 551
Programkostnad nyanlända	2 800	2 800	2 800	2 800
Inackorderingstillägg	779	793	793	793
Intagning och uppföljning	111	113	113	113
Intagningskansli	332	338	338	338
Kompetensutvecklings- och utbildningsinsatser för lärare etc	1 000	1 000	1 000	1 000
Kostnads för övningsskola	200	200	200	200
Särskilt stöd	277	2 782	2 782	2 782
Summa bruttokostnader	116 673	127 725	134 747	144 411
Intäkter				
Momskompensation	-3 342	-3 590	-3 730	-4 053
Statsbidrag nyanlända	-2 200	-2 200	-2 200	-2 200
Summa intäkter	-5 542	-5 790	-5 930	-6 253
Summa nettokostnader	111 132	121 935	128 817	138 158

5.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

5.6 Prestationer och nyckeltal

Gymnasieskola	2015	2014	2013	2012
Kostnad gymnasieskola per inskriven elev folkbokförd i Danderyd oavsett gymnasieskola				
Danderyd	101 000	91 600	89 200	86 700
Stockholms län (ovägt medel)	105 100	102 200	99 700	97 000
Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, genomsnitt för elever folkbokförda i Danderyd oavsett gymnasieskola, hemkommun				
Danderyd	15,8	15,6	16,0	16,1
Stockholms län	14,2	14,1	14,2	14,3

Gymnasieskola	2015	2014	2013	2012
Betygspoäng, totalt i genomsnitt vid Danderyds gymnasium, samtliga inskrivna elever				
Danderyds gymnasium		15,3	15,3	15,3
Stockholms län		14,1	14,2	14,3
Elever folkbokförda i Danderyd oavsett gymnasieskola, övergång till högskolan (%) inom 3 år efter avslutad utbildning i gymnasiet				
Danderyd		69,9	69,0	72,1
Stockholms län (ovägt medel)		46,6	47,2	49,0
Andelen (%) folkbokförda elever i Danderyd oavsett gymnasieskola med fullföljd gymnasieutbildning, samtliga skolor, inom 3 år, exklusive IV-programmet				
Danderyd		74,7	82,1	79,7
Stockholms län (ovägt medel)		76,0	77,0	74,1

Kostnaden per inskriven elev i gymnasieskolan har ökat med ungefär 10 %. Detta förklaras bland annat av löneökningar för lärarna och införandet av förstelärare och lektorer.

6 Vuxenutbildning

6.1 Inledning

Samarbetet mellan kommunerna i Stockholms län är en förutsättning för att vidareutveckla en kostnadseffektiv verksamhet med hög kvalitet. Målet är en samordnad vuxenutbildning som ger förutsättningar för tillväxt, integration och minskad arbetslöshet i hela länet. Genomförda enkäter visar överlag på goda kunskapsresultat och nöjda elever. Tyvärr har inte alla kommuner i länet kunnat enas om gemensamma spelregler fullt ut. Delregionala lösningar kring upphandling av anordnare, webansökan, syv-tjänster och regelverk skapas istället. Vissa övergripande aktiviteter såsom kvalitetsutvärdering via enkät och observationer har dock införts i alla kommuner. Inom KSL pågår arbete för att synkronisera kvalitetsmål och hitta verktyg för att hitta gemensamma prioriteringar och förbättra jämförande analys.

6.2 Mål

Inriktningsmål:

6.2.1 De vuxenstuderande uppnår goda resultat och är nöjda med verksamheten på skolan.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Fullfölja upphandling inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning samt sfi för att erbjuda efterfrågad utbildning av hög kvalitet till invånarna
- Utveckla samarbetet inom KCNO (Kunskapscentrum Nordost)
- Utveckla samarbetet inom hela länet för att skapa likvärdiga regler, höja kvalitet och effektivisera administration
- Utveckla samarbetet med arbetsförmedling och verka för att ta emot nyanlända på ett så bra sätt som möjligt

Styrkor:

- Nöjda studenter
- Goda kunskapsresultat framförallt inom grundläggande vuxenutbildning
- Gott samarbete med andra kommuner och olika aktörer
- Hög kompetens bland utförarna
- Bra IT-stöd för webansökan och statistik

Svagheter:

- Att hålla en hög och jämn kvalitet, i synnerhet för utbildningsanordnare som har en stor mångfald av anordnare
- Att rekrytera relevant personal inom reglerade yrken med stor brist på utbildad personal, SFI/speciallärare/specialpedagog/SYV/svenska som andra språk/yrkesämnen
- Att hantera en oklar elevsituation där antalet elever flukturerar mycket från år till år (länsnivå)
- Elever med bristande förkunskaper inom framförallt matematik och svenska
- Sårbar organisation för vissa länsövergripande aktiviteter såsom kvalitetsuppföljning
- Upphandlingsprocesserna ger inga bra förutsättningar för långsiktiga investeringar i lärandets infrastruktur
-

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Översyn det gemensamma kvalitetsarbetet i länet och KCNO
- Effektiva upphandlingar inom delregionen som möjliggör en framtida gemensam upphandling för hela regionen.
- Genomföra åtgärder för att anpassa utbud av yrkesutbildningar till framtida behov av arbetskraft och samverka med gymnasial yrkesutbildning
- Utbildningsinsatser för att ta del av framgångsrika metoder, bl a när det gäller nyanlända med olika bakgrund
- Bevakning av statliga bidrag för t ex yrkesutbildningar
- KCNO samverkar med statligt DUA-projekt (Ungdomar till arbetet 16 - 24 år) i Danderyd

Resultatmål:

6.2.1.1 Vuxenstuderande är sammantaget nöjda med verksamheten på sin skola

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Vuxenstuderande är nöjda med verksamheten på skolan	85%	85%	86%	86%	86%

Resultatmål:

6.2.1.2 Vuxenstuderande fullföljer påbörjad utbildning.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Avhopp från grundläggande vuxenutbildning	9%	11%	10%	10%	10%
Avhopp från gymnasial vuxenutbildning	20%	12%	11%	10%	10%

Resultatmål:

6.2.1.3 Vuxenstuderande har godkända kursbetyg.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Godkända kursbetyg i grundläggande vuxenutbildning	94%	90%	90%	95%	95%
Godkända kursbetyg i gymnasial vuxenutbildning	81%	87%	88%	89%	89%

Resultatmål:

6.2.1.4 Vuxenstuderande anser att kunskaps-centrum Nordost ger bra service.

Målet är delvis uppfyllt. Mellan 84 och 90 % av de svarande Danderydsstuderande är nöjda med utbud, webansökan och service.

Inriktningsmål:

6.2.2 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

En fortsatt kostnadseffektiv verksamhet med samarbetes inom hela och ibland delar av Stockholms län, som är en viktig förutsättning för att lyckas. Det ger prisvärda avtal (orosmoment är dock att flera upphandlingar överklagats), stor valfrihet för de studerande och möjligheter att få stora grupper. Det skapar också förutsättningar för tillväxt och lägre arbetslöshet.

Resultatmål:

6.2.2.1 Kostnaden per heltidsstuderande (i vuxenutbildningen) tillhör kommungruppens lägsta.

6.3 Ekonomi (budget)

6.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	0,0	0,3		0,3	0,3	0,3
Verksamhetens kostnader	-6,2	-7,2		-7,3	-7,3	-7,3
Nettokostnader	-6,2	-6,9		-7,0	-7,0	-7,0

6.3.1.1 Kommentarer till driftsbudget

Budgeten har varit tillräcklig för vuxenutbildningen de senaste åren, enda undantaget var 2014 då ett underskott uppstod på grund av en felaktig momskostnad samt fler studerande inom främst yrkesförberedande lärlingsutbildning.

6.4 Förslag till budget 2017

Budgeten innehåller 0,1 mnkr i ökning. Förvaltningen bedömer att efterfrågan på vuxenutbildning inte kommer att förändras nämnvärt, med undantag för att ett ökat antal nyanlända kommer att bosätta sig i kommunen och därmed efterfråga såväl SFI-undervisning som grundläggande/gymnasial vuxenutbildning.

6.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås. Utifrån de behov av olika utbildningar som finns bland de sökande görs prioriteringar inom ramen.

6.6 Prestationer och nyckeltal

Vuxenutbildning	2015	2014	2013	2012
-----------------	------	------	------	------

Vuxenutbildning	2015	2014	2013	2012
Kostnad för vuxenutbildning oavsett anordnare, kronor per heltidsstuderande				
Danderyd	31 800	Orimligt värde	29 400	31 200
Stockholms län	43 500	40 300	42 800	42 800

7 Särskola

7.1 Inledning

Särskolan i Danderyd bedrivs på Kevingeskolan (Atlanten, träningsskola) och Vasaskolan (Vasaborg, grundsär- och träningsskola). Mörbyskolan har i brist på elever haft en vilande särskola, men med beredskap att vid behov öppna den igen. De förstnämnda två skolorna har kapacitet för tillsammans 14 elever, men Atlanten har inte fyllt upp sina sex platser, och Vasaborg har i sin verksamhet som läser enligt grundskolans läroplan. Sammanlagt går fyra elever från Danderyd i dessa verksamheter. Övriga elever som är mottagna i grundsärskola går i tre fall som integrerade elever i Danderydsskolor alternativt i särskolor utanför kommunen (13 elever).

Gymnasiesärskolan på Danderyds gymnasium har inte alla sina elevplatser besatta vid höstterminsstarten 2016. Flertalet av eleverna i Danderyds kommungår i gymnasiesärskola utanför kommunen.

7.2 Mål

Inriktningsmål:

7.2.1 I Danderyd ges varje elev i särskolan möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Eleverna ska utmanas att nå så långt som möjligt i sin utveckling.

Styrkor:

- Hög kompetens och liten personalomsättning
- Kommunnätverk för att stödja utvecklingsprocesser

Svagheter:

- Mycket små verksamheter

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen?

- Fortsatt fokus på kunskapsuppdraget i särskolenätverkets möten
- Fokus på kunskapsuppdraget vid kvalitetsdialogerna

Resultatmål:

7.2.1.1 Alla elever känner sig trygga i verksamheten

Nyckeltal i form av resultat från föräldraenkät är svårt att rapportera, då antalet elever i kommunens verksamhet är så litet att resultat ej redovisas. Resultaten får därför hämtas från verksamhetsrapportering. Av den framgår att eleverna känner sig trygga i skolan.

Resultatmål:

7.2.1.2 Vårdnadshavare får tydlig information om hur eleven utvecklas

De två särskolorna följer upp målen individuella utvecklingsplanerna i olika möten t ex arbetslagsmöten och vid handledning. Målen kontrolleras mot ämnesområdenas och i förekommande fall ämnenas kunskapskrav. Elevernas kunskapsutveckling redovisas sedan i dialog med föräldrarna. Utvecklingen för eleven dokumenteras och kommer föräldrarna tillhanda.

Föräldrarna har förklarat sig nöjda med den informationen.

Inga betyg finns att redovisa för grundsärskolan detta läsår.

Resultatmål:

7.2.1.3 Gymnasiesärskoleutbildningen i Danderyd ger goda förutsättningar för vidare studier och kommande yrkesliv

Resultatmål:

7.2.1.4 Eleverna i gymnasiesärskolan ska nå minst betyget E i varje kurs

Eleverna skulle kunna ha möjlighet att läsa gymnasieskolans kurser, vilket hänt i något fall. Detta är dock ovanligt. Då frågan har varit aktuell, har eleven efter samrådet med skolan kommit fram till att avstå från detta.

Endast ett ämne betygsattes i gymnasiesärskolan detta läsår, hem- och konsumentkunskap, med B- och D-betyg som avgivna betyg.

Verksamheterna inom grundsärskolan har dokumentation av utvecklingen mot kunskapskraven. Då flertalet elever läser ämnesområden, och kunskapskraven således är ställda mot den nionde årskursen, är det en särskild utmaning att utföra bedömningen av en i många fall långt senare slutförd skolgång. Det är också viktigt att resultatmålet ovan finns för att frågan ska finnas i fokus för dokumentation.

I gymnasiesärskolan arbetar man mycket sparsamt med prov. I stället förs en muntlig och skriftlig dialog med eleverna. I denna skolform har det också visat sig viktigt med en snabb feedback då det annars kan bli så att eleven glömmer vad det var som kunde göras bättre/annorlunda.

Under läsåret har man på gymnasiesärskolan arbetat med att förtydliga mål och kunskapskrav.

Resultatmål:

7.2.1.5 Eleverna i grund- och gymnasiesärskolan har en tydlig och regelbundet dokumenterad utveckling mot kunskapskraven i alla ämnen/ämnesområden

Inriktningsmål:

7.2.2 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

Fortsatt kostnadseffektiv verksamhet.

7.3 Ekonomi (budget)

7.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019

	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
Verksamhetens intäkter	0,3	0,2		0,2	0,2	0,2
Verksamhetens kostnader	-13,5	11,8		-12,0	-12,0	-12,0
Nettokostnader	-13,2	12,0		-11,8	-11,8	-11,8

7.3.1.1 Kommentarer till driftsbudget

Efterfrågan på särskola är väldigt känslig i och med att endast en eller ett fåtal elever påverkar hela prognosen. Förvaltningen väljer därför att inte ändra budgeten.

7.4 Förslag till budget 2017

7.4.1 Utveckling av efterfrågebilden/behovsbilden 2016-2017

Skolform	Antal elever, budget 2016	Antal elever, prognos 2016	Antal elever, förslag 2017
Grundsärskola	16	18	19
Gymnasiesärskola	10	8	7
Särskild utbildning för vuxna	7	7	7

7.4.2 Förslag till pengnivåer 2017

Programpengen för hotell- och restaurangprogrammet för gymnasiesärskolan vid Danderyds gymnasium är 290 700 kr för 2016. Med en uppräkningsgrad på 2 % blir det 296 500 kr för 2017.

7.4.3 Resursbehov och resursfördelning 2016-2019

Verksamhet	Budget 2016, tkr	Förslag 2017, tkr	Förslag 2018, tkr	Förslag 2019, tkr
Grundsärskola				
Kommunal särskola Danderyd	2 191	2 230	2 230	2 230
Kommunala särskolor, övriga kommuner	1 304	1 327	1 327	1 327
Fristående särskolor	1 461	1 487	1 487	1 487
Skolskjuts	1 005	1 023	1 023	1 023
Handläggare och psykolog	164	167	167	167
PO-pålägg	64	65	65	65
Gymnasiesärskola				
Danderyds gymnasium	399	412	412	412
Kommunala särskolor, övriga kommuner	2 174	2 213	2 213	2 213
Fristående särskolor	1 891	1 925	1 925	1 925
Strategiskt anslag för Dagys	300	300	300	300

Verksamhet	Budget 2016, tkr	Förslag 2017, tkr	Förslag 2018, tkr	Förslag 2019, tkr
gymnasiesärskola				
Skolskjuts	479	488	488	488
Särskild utbildning för vuxna				
Kommunala skolor, andra kommuner	409	416	416	416
Summa bruttokostnader	11 840	12 054	12 054	12 054
Intäkter				
Momskompensation	-201	-205	-205	-205
Summa intäkter	-201	-205	-205	-205
Summa nettokostnader	11 639	11 849	11 849	11 849

7.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

7.6 Prestationer och nyckeltal

	2015	2014	2013	2012
Kostnad per elev i grundsärskolan oavsett skola, kronor per elev exklusive skolskjuts				
Danderyd	674 000	487 100	567 700	508 400

8 Övrig verksamhet

8.1 Inledning

Under "Övrig verksamhet" samlas följande verksamheter som inte naturligt kan kopplas till någon annan:

- Ungdomsmottagningen
- Våga Visa, som omfattar förskola, grundskola, fritidshem och gymnasieskola
- Försäkringar för barn och elever
- Ersättning till idrottsanläggningar i kommunen för att möjliggöra kostnadsfria skolaktiviteter på anläggningarna
- Vetenskapens hus, som utnyttjas av för-, grund- och gymnasieskolor
- Verksamhetsförlagd lärarutbildning
- IT-stöd för skolval och pengadministration

8.2 Mål

Miljöprogram

Ett nytt miljöprogram fastställdes av kommunfullmäktige den 13 juni 2016. Målområden är Luft, Vatten, Giftfri miljö, God bebyggd miljö och Biologisk mångfald. I den tillhörande handlingsplanen, *Se bilaga*, har Utbildningsnämnden delansvar för ett antal områden och aktiviteter. Resultatmålen beslutas av utbildningsnämnden medan nyckeltal och aktiviteter i syfte att nå resultatmålen beslutas av förvaltningen. Resultatmål och nyckeltal redovisas nedan.

Genom ett *miljöperspektiv* får elever i förskolan och skolan möjligheter både att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka och att skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor. Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling.

Skräpplockardagar vid förskolor och skolor arrangeras av miljö- och samhällsbyggnadskontoret. Även andra aktiviteter sker gemensamt med flera andra förvaltningar.

Ett projekt kring resvanor för barn, elever och vårdnadshavare kring förskolor och skolor kommer att startas av tekniska kontoret med utbildnings- och kulturkontoret som deltagande i projektgrupp. Arbetsnamnet är säkra skolvägar och ingår i det nya miljöprogrammet.

Förslag till nya resultatmål

Ett nytt miljöprogram fastställdes av kommunfullmäktige den 13 juni 2016. Målområden är Frisk Luft, Vatten, Giftfri miljö, God bebyggd miljö och Biologisk mångfald. I den tillhörande handlingsplanen har Utbildningsnämnden delansvar för ett antal områden och aktiviteter. Resultatmålen beslutas av utbildningsnämnden. Nyckeltal och aktiviteter i syfte att nå resultatmålen beslutas av förvaltningen.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande fastställa resultatmål:

- Förskolor och skolor har en handlingsplan för giftfri miljö 5.1.2 (nytt resultatmål)
- Andel förskolor och skolor som har Grön Flagg ska öka 5.1.1 (nytt resultatmål)

Följande resultatmål tas bort eftersom det ingår som ett nyckeltal i resultatmål 5.4.2:

- Andelen ekologiska livsmedel som används i förskolor/skolor ska öka

Följande resultatmål är oförändrade:

- Förskolor och skolor använder förbrukningsmaterial på ett miljömedvetet sätt 5.3.2 (oförändrat)
- Andel inköpta varor, där miljökrav är uppfyllda enligt upphandling/köp, ska öka 5.4.2 (oförändrat)

8.2.1 Utvärderingsverktyget Våga Visa

Vi fortsätter delta aktivt i samarbetet Våga Visa. En ny leverantör av enkätverktyget har upphandlats under året och påbörjar uppdraget med enkäten i januari/februari till elever och vårdnadshavare samt i viss mån pedagogisk personal. En reviderad metod för observationsrapportering kommer att utvecklas under innevarande läsår för att kunna genomföras fullt ut till hösten 2017. Syftet med förändringen är att kunna genomföra fler observationer per år.

En ambition är att rekrytera fler observatörer från Danderyd, framförallt från förskolan. Ytterligare en ambition är att öka intresset hos skolorna i Danderyd för att ta tillvara den erfarenhet som observatörerna får under sina observationer.

Förvaltningen har från och med juli 2015 samordnaransvar för Våga Visa. Kostnaderna fördelas mellan deltagande kommuner.

Inriktningsmål:

8.2.2 God bebyggd miljö

Samtliga mål är nya för 2017. Under året kommer därför utvärderingar göras och en första rapportering sker i delårsbokslutet 2017.

Resultatmål:

8.2.2.1 Förskolor och skolor använder förbrukningsmaterial på ett miljömedvetet sätt (5.3.2)

Resultatmål:

8.2.2.2 Andel förskolor och skolor som har Grön Flagg ska öka (5.1.1)

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Antal enheter som har Grön flagg eller är miljödiplomerade ska öka.	14	15	16	17	17

Inriktningsmål:

8.2.3 Giffri miljö

Resultatmål:

8.2.3.1 Förskolor och skolor har en handlingsplan för en giffri miljö (5.1.2)

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel förskolor och skolor som har handlingsplan för giffri miljö					

Resultatmål:

8.2.3.2 Andel inköpta varor, där miljökrav är uppfyllda enligt upphandling/inköp, ska öka (5.4.2)

8.3 Ekonomi (budget)

8.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	0,5	0,8		0,8	0,8	0,8
Verksamhetens kostnader	5,3	5,7		5,8	5,8	5,8
Nettokostnader	5,8	6,5		6,6	6,6	6,6

8.3.1.1 Kommentarer till driftsbudget

Kostnaderna och intäkterna följer samma nivåer som i 2016 års budget.

8.4 Förslag till budget 2017

Verksamhet	Budget 2016, tkr	Förslag 2017, tkr	Förslag 2018, tkr	Förslag 2019, tkr
Internetbaserat skol- och förskoleval	952	961	961	961
Projektmedel kvalitetsbidrag	662	668	668	668
Idrottsplatser	113	115	115	115
Försäkringar	379	383	383	383
VFU	1 112	1 123	1 123	1 123
Våga Visa resultat	789	797	797	797
Våga Visa samordning	300	300	300	300
Vetenskapens Hus och Naturskola	210	212	212	212
Ungdomsmottagning	1 216	1 238	1 238	1 238
Summa bruttokostnader	5 732	5 796	5 796	5 796
Intäkter				
	-800	-800	-800	-800
Summa intäkter	-800	-800	-800	-800
Summa nettokostnader	4 932	4 996	4 996	4 996

8.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.